

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
— PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —
TELEFON 226
Abonament anual 360 lei.
Pentru streinătate 800 lei.
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuși, cetățene, și pentru
tine, la libertate, legalitate și cinste.

Înviere.

Serbarea Învierii ne dă prilej de meditare și contemplare.

Învierea ne întărește credința strămoșească. Ea ne fortifică trupește, dar mai ales sufletește, fiindcă ea este izvorul dărilor de viață.

Privim în trecut. Vedem curente, sforțări și lupte.

Care luptă va duce la înviere?

Lupta dreaptă, lupta cinstită, lupta neîntreruptă cu credință pentru un ideal.

Care este idealul, după care ahtiază sute de mii și milioane de Români în țara întregită, după atâtea suferințe și jertfe de sânge?

Dreptatea!

Partidul, pe care l-a servit acest ziar vreme de nouăzeci de ani, este partidul dreptății.

Ne-am sbuciumat, am sângerat, ne-am

lovit de multe piedeci, am strigat, dar nu ne-am pierdut răbdarea, nu ne-am pierdut credința.

Dreptatea va să vină și trebuie să vină!

Unii s'au poticnit în lupta pentru dreptate, unii au căzut, alții și-au pierdut credința

Lupta pentru adevăr, lumină, dreptate este o luptă grea. Numai cel ce are o credință tare, va învinge, va învia.

Cea mai strălucită pildă ne-o dă însuși Mântuitorul.

Prin lupta dusă de El, a fost izbăvită omenirea. A fost batjocurit, a suferit, a fost crucificat — a înviat.

Învierea Mântuitorului este izvorul credinței noastre neclintite în triumful dreptății.

Credință, iubire, înviere.

Cu toate că admirabilele giuvaere ale ideilor creștine, seninele și profundele învățături ale lui Isus Christos, aproape de loc nu sunt luate în seamă de majoritatea covârșitoare a aceleia, cari îi poartă numele cu o adâncă și revoltătoare nevrednicie, — totuși aceste idei, cari au provocat cea mai vastă și cea mai sublimă revoluție, din câte s'au cunoscut vreodată, strălucesc și azi, eterne și luminoase, ca însuși astrul zilei, peste cari nici o taptă omenească, distrugătoare de valori fundamentale, sau constructoare de inovațiuni și aspecte noi, nu va putea trece. Căci în ele se înneacă orice specu-

lațiune filosofică, reală sau transcendentă, prin desconsiderarea lor, pierca efemeridele, indivizii și societățile, dar și numai din sânul lor etern și cald poate lua naștere orice tendință adevărată de progres și se poate alimenta mereu, până la o perfecționare, a cărui stadiu cu greu se poate prevedea.

Deoarece însă credința este condiția esențială pentru a putea intra în legiuirea celor vii, — în cealaltă tabără aflându-se morții, cadavrele, germenii infecțioși ai răului și ai distrugerii — este necesar să stăruim puțin asupra acestei chestiuni.

Ce privește credința, oamenii se împart în general, cam în 3 categorii.

Intâ: cari cred orbește, pentru-că li s'a spus, că e bine și trebuie să crezi. Aceștia sunt în mare parte victimele înținerii sociale și culturale, a cărei autori sunt, de obicei, cei de sus, cărmuitorii.

Al doilea, sunt aceia, cari nu cred, din cauza unui orizont restrâns, din savantlăc, sau din cauza unor speculațiuni de raționament, pe care cale, firește, nu pot ajunge la credință. O mare parte a acestor două categorii, are însă o dorință secretă și tacită, uneori inconștientă, de a crede.

În sfârșit a treia categorie, infimă, poate unul la zece mii, sunt aceia, cari cred din convingere, trăind în Dumnezeu, prin El și cu El.

Dar cine vrea să creadă, adecă să ajungă la punctul de salvare al eului său propriu, la libertate, la singura fericire existentă, la ceea ce constituie adevărata viață, la înviere, acela trebuie mai întâi să dorească a crede și apoi să apuce unica cale mântuitoare: împlinirea poruncilor lui Cristos!

Numai pe această cale empirică, prin practicarea zilnică a preceptelor și poruncilor creștine, se poate pune omul în contact cu Dumnezeu; numai astfel poate ajunge la sublima și salvatoarea convingere a existenței divine. Cam nu percepem cu simțurile noastre forța radiului, sau a magnetismului, așa putem, cu atât mai puțin percepe puterea infinită și universală a Dumnezeirii.

Se știe, că cine vrea să cucerească un suflet, trebuie să sacrifice ceva măcar din sufletul propriu, dar mi-te, cine dorește să-și cucerească credința în Dumnezeu, sprijinul său și fericirea printr'ansul!

Dorința de a crede, dă însă naștere unui îndemnat sacru de a reduce la tăcere spiritul răului, din tine, și îți îndreaptă ochii plini de nădejde spre deaproapele tău, spre cei mici și nevo-

iași, își înniește forțele, te fructifică din belșug cu puterea milei, a dragostei și a ajutorării, devii un titan al exercitării binelui, inima ta ti se umple de valuri de căldură divină, sufletul ti se lărgeste, trece marginile restrânse ale eului și se unește cu puterea universală a binelui, cu iubirea cea mare, cu însuși Dumnezeu! Numai atât să fie. — și este înfinit de mult! E totul! Absolut totul! Și cu toate acestea, tocmai în acest caz, îți vin și micile răspăți ale nevoilor mărunte zilnice, ici

un grăunte, colo un simbur și colo, mereu pe neașteptate, o perla de toată frumusețea.

Omul, gândește-te la nemărginita fericire de a simți pe Dumnezeu alături de tine! Tu vei prinde aripi, vei pluti pe acest rai pământesc și vei privi doar cu compătimire la cei ce spun: nu cred, pentru-că nu văd. Sărmanii orbi! Deschide-le Doamne ochii, să vadă strălucirea Ta! Desvăluie-le taina Învierii!

I. Al. Bran Lemeni.

Conferința economică internațională.

Pierderile și pagubele pricinuite de ultimul războiu sunt fără sfârșit.

Din cauza lor au suferit și sufer toate statele europene. Iar măsurile luate până acum pentru îndreptare, nu au fost satisfăcătoare. Unele au dat rezultate rele. În special au avut urmări nefavorabile restricțiile și piedecile puse în calea negoțului prin taxe vamale urcate, prin prohibițiuni și monopoluri.

În timpul din urmă s'au produs anumite manifestațiuni în contra acestor pedici, cari în loc înlocuiesc progresul general. Prima manifestație importantă a pornit dela Camera de Comerț internațională din Paris, în vara anului 1925. A doua s'a făcut în Octombrie trecut prin manifestul economic al financiarilor și economiștilor din 18 state europene și americane. A treia și cea mai interesantă manifestație în favoarea înlesnirii comerțului va avea loc cu ocazia conferinței economice internaționale dela 4 Mai 1927, la care se vor cerceta amănunțit condițiile și mijloacele unei cooperări economice între diferitele popoare.

Ordinea zilei a conferinței economice internaționale, cuprinde:

1) Situația economică actuală principalele aspecte din punctul de vedere al fiecărui stat și problemele ce se pun pentru fiecare în parte; cauzele și curentele economice cari pot influența și influențează pacea generală.

2) Comerțul, libertatea comerțului, prohibițiunile și restricțiile la import, limitarea, reglementarea sau monopolul comerțului, inegalitățile de tratament pentru particularii sau pentru societățile din o țară streină, admiși să se stabilească în altă țară, tarifele vamale și tratatele de comerț, piedecile comerțului internațional care provin din taxele și din nestabilitatea taxelor de export și de import, nomenclatura și clasificarea vamală: mijloacele indirecte pentru protejarea comerțului și navigației naționale, primele și subvențiile, dumpingul și legislația contra dumpingului, regimul transporturilor, măsurile fiscale.

3) Industria, situația principalelor industrii, capacitatea de

producție, producția efectivă, consumația, mâna de operă, greutățile actuale ale industriilor și cauzele de caracter industrial, comercial și monetar; organizarea producției, acordurile industriale, cartelele și examenul lor din punctul de vedere al producției și al mânei de operă, regimul juridic în relație cu chestiunile vamale conexe.

4) Agricultură: situația actuală a agriculturii în raport cu ceea ce era înainte de războiu în ce privește producția, consumația, stocurile, prețurile, libertatea schimburilor, cauzele greutăților actuale, posibilitatea unei acțiuni internaționale, dezvoltarea și colaborarea organizațiilor de producători și de consumatori, și de diferite sisteme de cooperative, cercetările științifice și tehnice, creditul agricol.

Conferința este pusă sub auspiciile Ligei Națiunilor. Se pregătește de doi ani. La ea va fi reprezentat fiecare stat cu câte cinci delegați. Ultimele deșeri arată că până acum au aderat 35 state, cari și-au trimis lista delegaților.

Având în vedere importanța conferinței și a chestiunilor ce vor fi discutate, guvernele vor fi reprezentate prin economiști de mână întâia, experimențați.

Delegația engleză va fi prezidată de guvernatorul băncii Angliei, cea franceză de marele economist și om de stat Loucheur cea germană de Stresemann.

Este de dorit ca și delegația României la conferința economică, internațională, să fie compusă din reprezentanți pricepuți — nu simpli partizani politici, nepregătiți, cari doresc să se plimbe prin Elveția pe socoteala țării. Să nu pierdem din vedere că, după războiu, cu negoțul o ducem greu, foarte greu, și că alte țări au progresat mai mult decât noi.

Delegații noștri trebuie să cunoască de aproape actuala situație economică a țării și să fie familiarizați cu atmosfera unui atare congres, să scoată la lumină producțiile noastre și să apere cu competență interesele negoțului nostru, în prima linie exportul cerealelor, al lânăriei și al petrolului.

Prof. I. G. Munteanu

Situația partidului național-țărănist

Declarațiile președintelui P. N. T. IULIU MANIU.

În ajunul serbătorilor d-l Iuliu Maniu a acordat presei un interviu, făcând următoarele declarații la întrebările ce i s'au pus:

Cu ce impresii ați primit închiderea sesiunii parlamentare?

— Am rămas foarte mulțumit de activitatea parlamentară pe care a desvoltat-o cu prisosință, nu numai puterea partidului nostru național-țărănesc ci și competența și pregătirea științifică a membrilor partidului nostru, în toate chestiile de stat.

În adevăr, partidul nostru s'a prezentat ca singura forță opozițională în corpurile legislative, și dela atitudinea sa a depins mersul lucrărilor parlamentare.

S'a dovedit de asemenea că în viața politică a țării noastre nu se poate trece peste partidul național-țărănesc, care are dreptul și puterea de a da expresiunea voinții masselor populare.

— Dar celelalte partide:

— Partidul averescan s'a dovedit din nou exponentul partidului liberal: timid în acțiune, circumspect în mișcări și totdeauna cel puțin cu un ochiu băgător de seamă la atitudinea partidului liberal pentru a nu-l indispuie în mod serios.

În toate chestiunile mari de stat și în toate problemele importante economice și financiare s'a ținut strict de cărările bătute de partidul liberal. Urmarea este situația tristă economică și financiară în care ne găsim și haosul administrativ care caracterizează atât de dureros mersul treburilor publice.

Tot de aici a urmat situația noastră, relativ ușoară, în parlament și împrejurarea că opinia publică adânc nemulțumită, s'a grupat din ce în ce mai mult în jurul partidului nostru; și tot de aici urmând și impopularitatea crescândă a partidelor averescan și liberal.

Incercările de fuziune.

— Cum explicați atunci încercarea partidului nostru de a ajunge la o fuziune cu partidul d-voastră?

— Explicația nu o caut și nu o dau. Este interesant numai faptul că partidul național-țărănesc n'a consimțit să-și părăsească nici steagul, nici lupta politică, închinată refacerii politice a acestei țări prin întronarea unei democrații naționale, întemeiată în primul rând pe legalitate și pe constituționalismul adevărat, în scopul de a mulțumi în mod real exigențele economice, culturale și sociale ale populației producătoare. Cred că numai această țintă poate justifica în mod onest o acțiune politică și cred că, odată începută, ea trebuie continuată până la sfârșit.

Mai ales când ea a găsit, cu toate calomniile și intrigile, un răsunet atât de puternic în părțile largi ale populației.

Vom folosi vacanța parlamentară pentru organizarea și mai desăvârșită a curentului popular, pe care se întemeiază partidul nostru național-țărănesc, în forța politică irezistibilă de care are lipsă țara noastră, pentru a se putea introduce o concepție moderată și de dreptate în viața noastră de stat.

Partidul național-țărănesc și defecțiunile.

— Ce efect au avut ultimele defecțiuni ale d-lui dr. N. Lupu și Gr. Filoescu asupra forței și mișcării reprezentate de partidul național-țărănesc?

— Nici un efect. Forța partidului nostru rezidă în credin-

țele sale politice și în masele largi ale populației muncitoare și producătoare, în primul rând ale țărâimii. În această cumplită frământare, divizii au o însemnătate cu totul redusă. Cine și-a pierdut nervii ori s'a oboșit, rămâne la o parte, ca rânji pe câmpul de luptă. Forța luptătoare pătrunsă de un crez și de necesitatea biruinții merge înainte.

Așa se explică: pentru ce defecțiunile în urma secesiunii câtorva defecțiști sunt atât de reduse, direct disparente, și pentru ce acțiunea partidului n'a fost de loc slăbită și nici importanța lui redusă.

Ocuparea de către d-nii Gr. Iunian, George Caranfil și Carol Davila al locurilor defecțiștilor, va fi socotită de oricine ca un câștig pentru conducerea partidului.

Iar calomniile regionalismului.

Evident, adversarii noștri politici se năzuiesc a căuta o bună ocazie de a-și plasa în contra partidului nostru calomniile și intrigile obișnuite, cari însă ne vor strica tot atât de puțin ca mai înainte. Între aceste ca-

După doi ani de activitate

Sezătorile noastre populare

Sunt clipe mari acelea în cari oamenii se hotărăsc să pună la cale fapte ce interesează poporul.

De aceea — noi în grai românesc zicem: „Inceputul e greu; sfârșitul vine de la sine”.

Acum — după doi ani de zile, — cu bucurie am putut constata că ținta ce ne am propus de a ne apropia de popor, a reușit în parte și aceasta se datorește faptului că am făcut primul pas spre el, atunci când nu avea credința în noi și câșiva — rând pe rând și pe nesimțite — cu hotărâre se îndepărtam, pentru ca mai târziu cu greu să ne putem recunoaște.

Ne aducem aminte, când a cei ce ne-au propus să începem desfășurarea programului pentru poporul nostru, auditorul era format numai din tinerii școlare — mai ales elevii de la școala de fete a statului. Cu ei, din când în când se mai ivea și câte cineva din ai casei.

Mai târziu, atreși de doinele ce mângăiau strunele tainic, chemând mulțimea să le asculte: prin conferențele cu subiect popular și mult apropiat de rănilor sufletuțelor locale, deși exoarea populară greu se păstrează, cum și prin concursul dat de școli cu recitări glumețe, dar moralizatoare etc., — ascultătorii au început să se înmulțească apropiindu-se cu încredere de cei al căror suflet îl simt mult alături de popor.

Nonșprezece sezători, câte am ținut până acum, ne dau multă speranță în viitor.

De aceea, pentru toamna viitoare intenționăm o organizație mai temeinică a sezătorilor. Mult ne bucură faptul că asemenea adunări dau ocazia ne plăcută ca toate straturile sociale să se întrevadă.

Cu acest prilej, ținem să aducem toate mulțumirile dlor conferențieri: Docent dr. Câmpianu, dr. Bordea, dr. Suci Sibianu, Protoiereu dr. Blaga Pr. dr. Stinghe, și Pr. N. Furniță de asemenea, dlor Comandanți de Regimente și Ba-

loniilor s'a scos din nou la iveală așa zisul regionalism dizolvant și intriga urei fraților contra celor de același sânge. Oricine știe că nici-un partid politic din țară nu reprezintă într-o măsură atât de complectă armonia dintre frați și dintre provincii ca partidul nostru.

Partidul național-țărănesc este chemat chiar să repare în această privință ce a stricat politicianismul plin de păcate al altor partide. Este mai ales o urâtă intrigă a prezenta pe ardeleni și bănățeni ca unii cari urăso ori persecuțat pe regățeni. Nicăeri nu s'au primit frații din Regat cu mai multă însuflețire și cu mai mult drag decât în Ardeal și în Banat.

Regățenii n'au fost în Ardeal și Banat nici-odată tratați altfel decât ca frați buni. Fostul partid național a fost chiar cel dintâi, care a adus diferiți funcționari și profesori regățeni în Ardeal și Banat, — și aceasta spre mulțumirea tuturor. De sine înțeles, speculanții de situații, agenții politici și cei-ce abuzează de încrederea publică ori oficială sunt deopotrivă condamnați, fie ei ardeleni, bănățeni ori regățeni.

Greșelile nimănui nu pot fi scuizate, nici acoperite prin faptul că cineva este dintr-o provincie sau din alta. Dreptate și iubire pentru toți în măsură care personal o merită. Oricât ar încerca, cineva să prezinte altfel lucrul, nu va izbuti”.

telion: V. M. d. Col. Geatâr, dl Col. Strat și dl Col. Popovici cari cu bunăvoință ne au pus la dispoziție, alternativ zi-a fără de care programele noastre ca și corurile n'aveau farmecul doilor, în fine, școlile normale, Licee și Comercialele de sub direcția d-lui Popescu, Orghidan și Stinghe, cum și d-lui Oancea și d-nii Popovici pentru corurile, recitări și piesele accesibile sufletului poporului nostru.

În ceea ce ne privește, știind că am pornit cu dragoste în mijlocul poporului, să ajungem să redăm ca buruenile otrăvitoare ce răsar prin uneltri vrăjmeșe, se păregnesc ridicându-se în locurile lor: lumină, credință și dragoste de neam.

L. R.

Probleme școlare

de Gheorghe Cernea, inv. dir.

Multe sunt problemele la ordinea zilei, cari sunt discutate în z'are, reviste etc. Problema monetară, a chiriilor, a salariilor, a armatei și a altora de interes obșteșc, preocupă, în mare măsură, societatea noastră de azi.

În timpul din urmă aici-colo au început unele discuțiuni timide și în jurul problemei școlare, care după modesta mea părere, ar trebui să fie imbrățișată de cât mai mulți intelectuali, deoarece dela școală se poate aștepta, în mare măsură, îndepțarea atâtor rele, cari bântuie în poporul nostru dela sate și orașe.

Școala, această frumoasă și importantă instituție culturală, are menirea de a propaga adevărul și lumina și de a înfrunți pe toți indivizii unei Patrii.

Școala românească din provinciile desrobite, chemată la o viață liberă, are azi cea mai frumoasă menire din istoria neamului nostru, aceea de a contribui din toate puterile la unificarea sufletuțelor a tuturor Românilor, unificare, care din cauza atâtor descălecători de interese materiale și a atâtor politicieni fățarnici și obscuri, întârzie. S' este știut că fără această unificare sufletuțelor nu se poate concepe progres în țara noastră!

Pentru ce școala noastră de azi să fie la înălțimea ch mării sale, trebuie să-și dăm două lucruri: localuri corespunzătoare, înzestrate cu toate cele necesare bunului mers al învățământului și învățători bine pregătiți și mai ales bine retribuți, căci astfel entuziasmul de muncă al acestora va sălbi din ce în ce tot mai mult, în dauna intereselor culturale naționale.

Și mai trebuie ceva! Subrevizorii, revizorii, inspectorii, cari în timpul din urmă s'au înmulțit așa de mult, să fie oameni integri, bine pregătiți, cu dragoste față de învățători și să fie preocupați numai de bunul mers al școlii. Între ei și umilii apostoli, pe umerii cărora zace povara cea mare, trebuie să fie o reciprocă încredere și iubire colegială, cerințe fără de cari deasemenea nu se poate munci cu avânt și cu spor.

În dorința de a contribui la lămurirea multor probleme cari

agită cu tot dreptul pe colegii învățători și de a arăta opiniei publice — al cărei binevoitor concurs ne este strict indispensabil în apostolatul nostru — greutățile, lipsurile de tot felul, cari stau în calea progresului în școală, voi publica în valorosul ziar „Gazeta Transilvaniei”, atât de ospitaler problemelor școlare și culturale, o serie de articole.

În aceste articole — ce le vreau scia fără nici o pretenție — voi căuta să arăt, stăt din modestele mele cunoștințe și observațiuni, cât și din proprie experiență, unele lucruri cari, trebuiesc îndreptate de cei competenți. Voi veni și cu propuneri concrete, ca să se vadă că scopul pentru care am luat condeiul în mână, nu e acela de a aduce critici fără rost, ci de a contribui prin discuție publică la soluționarea multor chestiuni ce ne preocupă pe noi dascălii dela sate.

Cred că e bine și competent ca și noi să ne spunem din când în când cuvântul asupra nevoilor noastre profesionale, ca unii cari le gustăm amarul și d'azi, peas de ceas și ca unii cari dorim sincer ca școala românească să meagă pe cărările luminoase ale progresului.

Într'un număr viitor voi vorbi despre mizeriile materiale ale învățătorului.

Peloș, la 16 Aprilie 1927.

Muncitorești.

Greva muncitorilor lemnari din Brașov s'a aplanat

Patronii lemnari din Brașov și muncitorii acestora au încheiat noul contract colectiv cu un spor de 2% la salariile actuale, rămânând în vigoare toate drepturile și condițiile de muncă din vechul contract colectiv.

Faptul de mai sus, a produs o vie mulțumire în rândurile muncitorilor și astfel atât patronii și muncitorii interesați cât și inspectoratul muncii au declarat greva aplanată. Muncitorii în majoritate deja au preluat lucrul.

FOLETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare —

Prima Liturghie românească...

Încă azi a mers o delegație la preotul cel tânăr din comună, la părintele Pavel, bulgar de origine, ca să-l roage, ca să permită preoșilor refugiați să celebreze din când în când câte o Liturghie. Părintele Lebedeff era dus la Odessa și de aceea s'au adresat părintelui cel tânăr. Le-a permis, ca să servească sf. Liturghie, în o zi de lucru.

În ziua de 16 August a murit soacra d-lui învățător Vasile Fărcaș din Săcele și a fost înmormântată a doua zi, însoțită până la mormânt de toți refugiații, Unde i-a fost deschis mormântul, tocmai aici departe de Ardeal și de Săcele!

În ziua de 18 August s'a servit în biserică prima liturghie românească. Biserica e construită în întregime din lemn.

Fiind acoperită și pe dinăuntru și pe dinafară cu scânduri vâruite pare că e făcută din zid în întregime. Biserica pe dinăuntru e destul de spațioasă și frumos împodobită.

La această Liturghie asistă întreaga colonie noastră și numărul sătenii, veniți mai mult de curiozitate, să audă răspunsurile dela Liturghie, redată în întregime în românește. Servesc: părintele protopop Căndea și preoșii Debu din Todorija și Ion Mania senior, din Gura-Răului, jud. Sibiu.

Sătenii cari au asistat la această Liturghie plângeau, căci se gândeau poate la aceea, ce bine ar fi pentru ei dacă s'ar ruga lui Dumnezeu și ei, în limba lor maternă. Sărmanii moldovenii! Deși vorbesc românește, nimeni din ei nu mai știe bare-mi o rugăciune spusă în românește, nici unul bare-mi!

Au 6 învățătoare, toate Ru-soaice; preoșii: unul rus, celălalt bulgar și așa a fost și mai înainte și iată că au uitat cu totul și rugăciunea „Tatăl nostru. Nici unul n'a mai rămas în viață dintre acei cari știau rugăciunile în românește, căci așa ne spun bătrânii, că ei au pomnit pe înaintași de-ai lor, cari știau rugăciunile să le „ispondească” în dulcea noastră limbă moldovenească.

— Va urma. —

**De vânzare din mână liberă
O casă în colț**

Strada de mijloc No 21, și Strada Bisericii
Informații la I. BITTERMANN (Strada Lungă 44 Etaj, I),
351 3-3 zilnic între orele 12 și 2 d. a.

Omagiu lui Tiberiu Brediceanu.

Toastul rostit, la banchetul dat de „Astra” (Braşov), de preşedintele comitetului central jud. d-l prof. AXENTE BANCUI

Doamnelor și Domnilor,

De câte ori asist la câte-un concert frumos, îndeosebi la concerte de muzică populară, fără să vreau mi se sfredleşte în creier întrebarea: Ce-ar fi de viața noastră, cum s'ar înfățișa ea, dacă ar fi lipsit-o D-zeu de mângâierea, de bucuria, de farmecul, de aripile pe care le dă muzica sufletului omenesc în avânturile sale spre ideal?

Cum s'ar mișca oare leagănul copilășului, neîntovărașit de ritmul duosului cântec de mamă?

Cum s'ar mișca și, mai ales, cât s'ar mișca sapa și coasa, fusul și suveica, fără stimulentele cântecului?

Dar oboseala marșurilor istorice ale celor care aleargă întru apărarea Țării cine ar alina-o în lipsa cântecului, a muzicii?

Cât eroism ar fi rămas latent fără îndrăzneala și însuflețirea pe care o strecoară în sufletul omenesc cântecul colectiv?

Văși gândit vreodată câte inimi s'ar fi făcut scrum, mistuite de focul durerii, dacă ar fi fost lipsite de paratonerul doinei în care să se descarce?

Seria întrebărilor e fără capăt. Cântecul mângâie, alină, dar și afășă, potențează.

Alină durerile, dar potențează bucuriile; încheagă rândurile, oțelește voințele, alintă în visări, din cari nasc înțelepciunile, ce înalță și duc viața înainte — cum spune poetul.

Cântecul aduce lacrimi în ochii celui mai aspru, și scapără fulgere în ochii celui mai blăjîn suflet de om. Căci cântecul e atotputernic. Vraja și puterea lui sunt fără seamăn.

Fără acest farmec pe care-l exercită asupra sufletului omenesc nici nu s'ar fi putut naște legende ca cea despre Amphion sau Orpheu, legende a căror urmă s'a păstrat și în poveștile noastre în cari, la glasul fluierului lui Făt-frumos primit dela Sf. Duminecă, înfloresc câmpiile, se opresc apele, se îmbălbănesc fiarele codrilor.

Dar nici nu e de mirare că s'au putut naște astfel de legende și povești, dacă ne gândim că muzica n'are nevoie de factori intermediari ca să ne miște simțirea.

Până când celelalte arte: poezia, pictura, sculptura și arhitectura nu pot acționa asupra sufletului nostru decât prin imagini, muzica acționează direct. De aci și ascendența ei asupra celorlalte arte sub raportul puterii cuceritoare.

Muzica te prinde în mrejele sale dela cele dintâi acorduri.

Nu cunosca la nici un neam o caracterizare mai simplă și mai scurtă a puterii fermecătoare pe care o exercită muzica asupra sufletului omenesc, decum ne-o dau două versuri, atât de nepretențioase ca formă, dintr-o poezie populară din Ardeal.

Când aud arcu pe diplă,
Mi se stânge focu'n pipă.

Nu știu dacă ați cunoscut aceste versuri sau, în caz că le-ați cunoscut, dacă v'ați gândit

la adâncul înțeles cuprins în ele?

Când aud arcu pe diplă,
Mi se stânge focu'n pipă.

Doamnelor și Domnilor,

De ce le amintesc toate acestea? Fiindcă astăzi seară ne-am întrunit ca să sărbătorim pe un preot al acestei mari puteri, pe unul care cu opera sa „a stâns multe pipe” — ca să mă folosesc și eu de expresia poetului popular — pe unul care a smuls alături și atâtea suflete din forfoteala preocupărilor zilnice, înălțându-le pe aripile melodiilor în regiunile vecinice senine ale frumosului, punând în mișcare strune sufletești a căror vibrație umple și cele mai înăcrite suflete de afăta armonie, de afăta farmec...

„Astra”, Despărțământul central județean Braşov, V'a invitat pentru astăzi seară aici, ca să ne bucurăm împreună de distincția premiului național pentru muzică, acordată de Ministerul Artelor unuia dintre cei mai distinși membri ai societății brașovene, d-lui Tiberiu Brediceanu, — să-l felicităm și să-i exprimăm recunoștința noastră pentru neprețuitul dar cu care ne-a îmbogățit patrimoniul național.

În d-l Brediceanu, D-nelor și D-nilor, sărbătorim nu numai pe un compozitor de seamă al nostru — cine nu cunoaște sau n'a auzit măcar de „Poemul etnografic” de „Seara Mare” de minunatele d-sale hore scl.? — ci și pe iscusitul organizator al atâtea manifestații artistice ale neamului nostru de dincoace de Carpați, înainte ca și după războiu. Înainte de războiu, la Sibiu, Braşov, Timișoara, Arad, Oradea-Mare, B-pesta, Viena; după războiu, la Cluj, București, — manifestații cari ne-au făcut atâtea cinste, înălțându-ne nu numai în ochii străinilor ci și în ai noștri proprii.

În d-l Brediceanu mai sărbătorim și pe neobositul colecționar al muzicii noastre populare. În acest domeniu d-sa are marele merit de a fi salvat dela pieire sute de melodii populare care, în cea mai mare parte, își așteaptă încă publicarea, mai bine zis Mecenatele.

Greșese însă cei care cred că sărbătoritul nostru e un culegător slugarnic al muzicii populare. D-l Brediceanu e un colaborator al artiștilor populari anonimi. Da un colaborator, dar un colaborator luminat, cult, instruit, care știe deosebi esențialul de neesențial, caracteristicul de necaracteristic, floricelele străine și zorzoanele adăugate de singuratici de ceea ce constituie expresia sufletului nostru colectiv.

Și acesta e meritul d-lui Brediceanu, al folkloristului muzical: de a fi știut să desghioace sâmburele din coajă.

Că acest merit i s'a recunoscut de mult, o dovedește împrejurarea că semnătura d-sale e suficientă recomandare pentru o melodie populară ca aceasta să facă parte din programa, din repertoriul celor mai distinși artiști ai noștri.

Este, D-nelor și D-nilor, o muzică care te caută și alta pe care o cauți. Muzica d-lui Brediceanu e de categoria celei din urmă. O căutăm cu toții, fiindcă o pricepem cu toții. O pricepem, fiindcă e a noastră, e fășnită din prea-plinul sufletului nostru, e expresia fidelă a durerilor, bucuriilor, dorurilor, aspirațiilor sufletului românesc.

În d-l Brediceanu mai sărbătorim și pe organizatorul primei opere române de Stat, la Cluj, pe inițiatorul primului Conservator român din Ardeal, al primei scene de comedie și dramă din Capitala Ardealului.

D-l Brediceanu, D-nelor și D-nilor, și-a serbat zilele trecute și jubileul d-sale de 50 de ani.

Dacă pentru atâția dintre muritori — sunt cei care fac numai umbră pământului! — prilejul împlinirii unei jumătăți de veac este un prilej de duioșie, de tristețe, pentru alții, îl trebuie să fie un prilej de bucurie.

Sunt cei care, făcându-și bilanțul vieții — și cînc nu și-l face cu această ocaziune! — văd că în urma lor rămâne o dâră de lumină, o operă care-i va supraviețui.

Pentru aceștia, dacă văd că opera lor e și apreciată, cum e cazul nostru, acest prilej trebuie să fie un nou stimul pe calea bălătorită până aci.

D-l Brediceanu e dintre puștii cari pot privi cu mulțumire, cu conștiința împăcată la bilanțul vieții lor.

A sta toată ziua în birou și a-și mai impune un considerabil plus de muncă benevolă, și încă într-o direcție atât de diferită de ocupația din birou, însemnează să ai un suflet admirabil organizat, însemnează să înțelegi altfel viața decum o înțeleg cei cari nu știu cum să omoare vremea cea scumpă, însemnează să ai un suflet pasionat pentru frumos, însemnează să ai un suflet cu o admirabilă rezonanță pentru măgăritarele muzicii noastre populare, a căror culegere, armonizare și încheagare în compozițiile pe care ni le-a dat, i-au creat numele pe care atâția i-l invidiază.

Noi îi dorim d-lui Brediceanu, cu prilejul acestei îndoite sărbători, cu toată căldura sincerității, să ajungă, în deplină sănătate, limita extremă a vieții omenești, ca să-și poată completa și desăvârși opera pe care ne-a dat-o până acum. Și îi mai dorim să aibă norocul și fericirea ca pe urma operii d-sale să vadă crescând cîrni idealismului și dragostea, aducătoare de dragoste, de neamul în al cărui suflet s'a coborât ca un scafandru, ca să ne dăruască ce bogata salbă de nestemate pu care ne-a dat-o.

Să ne trăească la mulți ani!

Act de mulțumire. Subsemnatul V. Mazere, locuitor în str. Valea Morilor No. 27 Braşov, aduc cele mai călduroase mulțumiri, d-lui dr. L. Câmpănu, medic primar docent la spitalul civil din Braşov, pentru zelul cu care a lucrat la o operație, ce era menită să-mi aducăsfârșitul vieții nu peste mult timp și pentru scăparea de suferințele grele ce le-am îndurat și de cari nu mai aveam speranță de salvare. Îi urez din toată inima viață lungă atât d-sale cât și întregii familii și „sărbători fericite!” — Vasile Mazere, Valea Morilor No. 27 Braşov.

INFORMAȚIUNI

Primăria din Cluj. [Se știe că prin abuz guvernul a dizolvat consiliul comunal al Clujului, numind în locu-i o comisie interimară averescană. Contra acestei ilegalități fostul consiliu a dat în judecată ministerul de interne înaintea Curții de Apel din Cluj constituită în contencios administrativ.

Săptămâna trecută Curtea de Apel a adus sentința în cauză, admitând cererea reclamanților și declarând că dizolvarea Consiliului s'a făcut cu violarea legii. În consecință ordonă reîntegrarea membrilor consiliului dizolvat în toate drepturile și atribuțiile lor.

Actul de dreptate al Curții de Apel din Cluj este o meritată palmă dată ilegalității actualului guvern.

Sciziunea din partidul săsesc. Sâmbăta trecută a avut loc la Sibiu o întrunire la care au luat parte 130 delegați reprezentând 28 organizațiuni ale Sașilor din Ardeal. În această întrunire, prezidată de preotul Schuster și d-l Albert Dörr s'a votat o moțiune, prin care o mare parte a nemulțumiților sași contra conducerii politice de până acum, anunță ieșirea din partidul săsesc, declarându-se partid politic sub numirea de „Sachsen-Bund”.

Hotărârea va fi adusă la cunoștința guvernului și a tuturor partidelor politice române.

Numai Lei 28 litru de vin alb de masă superior garantat natural. Asemenea Șampanie, liköruri, bomboane din țară și streine, coloniale și tot felul de delicatose pentru cele mai rafinate gusturi.

Secția BODEGĂ locală de întâlnire al elitei Brașovului, la D. Orghidan Succ, Braşov str. Porții 47. Telefon 447.

De Sf. Gheorghe atât magazinele de orice categorie, cât și frizeriile vor fi deschise, urmând ca a treia zi de Paște să fie închise. Frizeriile va fi deschise în ziua II. de Paști până la ora 12 amiază.

Prețul pâinei mijloci s'a redus începând cu ziua de 26 Aprilie la 13 lei.

INSTIINTARE Corporația încunoștințează pe toți membrii săi, că darea de seamă și șomatismul corporației a apărut în formă de carte pe 250 pagini. Cu stimă rugăm pe toți membrii noștri să binevoiască a lua în primire cărțile în oficiul secretarului corporației, deoarece trimiterea prin poștă, având în vedere mărimea cărții din cauze materiale. — PRESIDUL

Duminecă 24 Aprilie ora 3, Matineu are loc în sala Teatrului „Redouta” reprezentația teatrală anunțată de d-na Elena Petheu artista lirică.

Fotografiile pentru legitimațiuni de călătorie și pașapoarte se efectuează conform condițiilor prescrise și cu prețuri moderate la fotografii de curte Heinrich Lang, Str. Porții 52; Telefon 746. 356 1-3

A. Chiriș, fost judecător avocat, Braşov, Str. Neagră 24.

Tuturor cetitorilor, abonatilor și pretinilor le dorim sărbători fericite.

Cercul studenților din Țara Bârsei București, va da în ziua de 25 Aprilie a. c. a (doua zi de Paști), o serbare urmată de dans în comuna Codlea, în scopul măririi fondului — Căminul „Țara Bârsei” dia București. Cercul invită publicul brașovean la această serbare. Inceputul la ora 9 seara.

Petrecere la Râșnov. Cercul studenților din Țara Bârsei secția Cluj, aranjază a doua zi de Paști în comuna Râșnov, o producție literaro-artistică urmată de dans, cu următorul program: „Dispărut” comedie în 3 acte, declamări, solo și duett de vioară. Inceputul la ora 8 fix.

Târgul de vite și târgul de marfă din Codlea (jud. Braşov) se vor ține anul acesta din cauza sărbătorilor Paștelui în următoarele zile: Târgul de vite 27 April și târgul de marfă în 28 Aprilie 1927.

Sportive. Echipa muncitorilor din Timișoara (TMTE.) va juca în Braşov, Duminecă 24 April, contra Brașoviei, iar Luni 25 April, contra muncitorilor din Braşov BMTE.

Ambele matchuri, vor avea loc pe terenul Brașovia, la ora 5 p. m. Echipa timișoreană, este una din cele mai bune și în regiunea respectivă a făcut multe surprize, chiar campioanei naționale — „Chinezul”. Prin aceasta, ambele matchuri promit să fie foarte interesante.

Olimpia—BMTE. Marți 26 April, a treia zi de Paști, tot pe terenul Brașovia va avea loc un match amical, între echipele locale Olimpia—BMTE.

Serata „Armoniei”. „Armonia” harnica societate de muzică din Braşov, invită la serata muzicală împreună cu cântări, teatru și dans, ce o va aranja Duminecă în 24 Aprilie 1927 (ziua I-a de Paști) în toate sălile Redoutei.

Inceputul la ora 8 seara. Venitul net al seratei este destinat instruirii în arta muzicală a copiilor săraci.

Aviz. Se aduce la cunoștința membrilor Societății Române de Vânătoare, că conform ordinului ministerial din 20 April, vânatul urșilor până la alte dispoziții este oprit. — *Broul societății.*

Recensământul populației

Se aduce la cunoștința generală;

1. ca în buletinul de familie (Model a) pe cealaltă parte a filei, adevăc pe lista nominală a persoanelor care compun familia, să fie trecut și capul familiei.

2. persoanele aflate în streinătate, se vor trece în recensământ cele sari sunt întreținute de familii, cari lipsesc temporar, pentru studii, pentru afaceri, pentru căutarea sănătății etc.

3. Indată după sărbătorile Paștilor buletinele vor fi ridicate de agentul necesar.

DE PAȘTI BERE TREI ȘTEJARI deschisă și neagră | Precum și marca DOPPELMALTZ (Bere specială: DOPPELMALTZ Sanator).

Comande primește: Depozitul VICTOR ZEIMES

TELEFON 131

Strada învățătorilor 12.

TELEFON 131

Legea reorganizării Ministerului Agriculturii

Discursul d-lui dep. Dr. V. NIȚESCU ținut în Camera deputaților la 5 Aprilie 1927, după notițe stenografice.

Domnule președinte,
Domnilor deputați!

Voi vorbi foarte pe scurt, pentru că problema a fost discutată pe toate laturile ei și nu voi căuta să rețin Camera prea mult. Voi discuta proiectul de față în deosebi din punctul de vedere al intereselor Ardealului, provincia, care formează peste o treime din teritoriul țării românești și cred că se va ține seama de ceea ce voi spune.

Nu voi susține că acest proiect de lege nu este necesar, că reorganizarea ministerului de agricultură nu este un lucru oportun și nu voi afirma că dispozițiunile din proiectul domnului ministru Garofild ar fi dăunătoare.

Socotesc însă, că pentru împrejurările, în care trăim, pentru situația în care ne găsim și mai ales pentru stadiul, în care se găsește executarea reformei agrare, proiectul — vi se va părea poate o afirmațiune paradoxală — este prematur și veți vedea că în această privință am dreptate.

Domnule ministru, în Ardeal precum știți bine, reforma agrară este încă în curs de executare.

Deși procedura de expropriere a fost declarată închisă și deși s'a dispus ca să se facă improprietării, eu afirm în deplină cunoștință de cauză, că nici exproprierea nu este îndeplinită și cu atât mai puțin sunt perspective ca improprietarea să se desăvârșească.

Sforțările Românilor pentru pământ.

Problema reformei agrare, în Ardeal, în deosebire de Vechiul Regat și poate și de Basarabia, are pe lângă caracterul ei social și un caracter național (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

Afirm acest lucru, pentru că poporul românesc din Ardeal, după cum știți foarte bine, în trecutul său a fost tratat de către regimul unguresc și de către latifundiarul, cari dețineau pământurile de acolo, ca un fel de paria.

Țăranii români ai Ardealului erau iobagii acestor latifundiar stregini și mișcările violente pe care le-au făcut acești țărani în repetate rânduri și la diferite răspântii ale istoriei, nu au avut numai un caracter social ci și un caracter național.

Revoltele dela 1437 și dela 1514 au avut, probabil, numai caracter social. Ele au putut fi, în acest caz, determinate și conduse de căpeteniile ungurești, deși majoritatea acelor care erau înrolați în cetele răsculaților, erau români. Dar când la 1784, s'a produs cunoscuta revoluție, condusă de eroii populari Horia, Cloșca și Crișan, a avut deja dublul caracter: social și național. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). Și același caracter l'a avut și mișcarea dela 1848.

D-l I. Mihalache: Și cea dela 1821 din Regat.

D-l Voicu Nițescu: Scăpați în urma acestor mișcări de iobăgia, la care erau condamnați, și deveniți prin voința și hotărârile lor conștiente, stăpâni pe libertatea personală pe dreptul la muncă și la viață, acești țărani ai Ardealului nu au putut să izbăndească asupra unui lucru: nu au putut să smulgă și instrumentul de muncă, de care aveau nevoie, pentru a-și crea situațiunea economică înfloritoare, la care aveau dreptul și pe care și-au creat-o alte neamuri. Pământul a continuat să rămână și mai departe în mâinile latifundiarilor stregini, cari erau foarte săgârșii în ce-

darea lui către Români, cari îl munceau, chiar când aceștia ofereau prețuri mari pentru el.

Domnilor deputați! Mai târziu în 1894, când, în afară de libertatea individuală și de conștiința cetățenească, Români începuseră să-și afirme puternic și conștiința națională, și când regimul maghiar vedea în aceste manifestări tot atât de amenințări împotriva ideii de stat național maghiar, s'a conceput acea faimoasă operă de colonizare, care a fost trecută în lege de către ministrul de agricultură Daranyi. Această operă de colonizare consta în procedeu următor: se cumpărau, cu ajutorul marilor institute de credit înființate, pământurile dela marii proprietari maghiari și aceste împreună cu moșiile statului se repartizau agricultorilor unguri de pe șesul unguresc sau din ținuturile secuiești, cari erau aduși și plasați în marea românească ca mici insule maghiare, care aveau misiunea să desnaționalizeze incetel cu incetel elementul românesc...

Așa era altădată. Și dacă a fost așa, nu trebuie să ne mirăm domnilor deputați — că atunci când acești țărani români au găsit că a venit momentul ca să-și strige și ei dorința inimii lor, întâia lor strigare a fost să-și reclame cu toată puterea dreptul la pământul care era al lor!

În tranșeele austriace și ungurești ostașii-țărani români și-au cerut, în clipa prăbușirii fronturilor vrășmașe, în toamna anului 1918, dreptul la pământul, pe care-l munciseră și ca la 1784 și ca la 1848, în cererea și strigătul lor s'a afirmat același caracter dublu al sforțărilor de veacuri, adică caracterul social și caracterul național. Voiau d-lor să-și ia în primire pământul, pe care ei îl munciseră, pământul în care ei, părinții și moșii lor adănciseră în cursul vremurilor truda și sudorile lor și în care își coborâseră sângele și-și înmormântase oasele și mai voiau să-și primească acest pământ și pentru a-și garanta prin proprietatea și posesiunea lui, dreptul de a rămânea acolo, în Ardeal, pentru totdeauna stăpâni. (Aplauze pe băncile partidului național-țărănesc).

În Adunarea dela Alba-Iulia prima hotărâre, care s'a luat a fixat ca un drept de veci al acestei țărâni dreptul la pământul, pe care l-a muncit în cursul veacurilor. Iar cea dintâi lege, pe care a făcut-o Marele Sfat Național dela Sibiu, a fost reforma agrară.

Legea agrară pentru Ardeal și Banat.

D-v. domnule ministru, sub guvernarea dela 1920 ați înfăptuit reforma agrară pentru Transilvania și Banat. La alcătuirea acestei legi d-v. ați acceptat și concursul nostru și ați făcut din legea aceea o lege bună; ați menținut în ea fondul hotărârilor luate de către cei o sută de mii de țărani la Alba-Iulia și ați păstrat și principiile de bază ale reformei agrare, făcute de către Marele Sfat Național dela Sibiu, afirmând în ce privește realizarea ei caracterul social și caracterul național, care stăpâna sufletul Ardelenilor și Bănățenilor. Prin comisiunile de ocol și comisiunile județene, pe care le-ați alcătuit, d-v. tindeți, așa cum am cerut noi, să creați cadrul social și național, în care aveau să se miște aceste comisii.

D-v. ați consimțit ca pământul, pe care l-au muncit țărani ardeleni, să fie dat acestor țărani,

să fie dat în proprietatea lor. Ați acceptat să trasați hotarele izlazurilor comunale, de care acești țărani aveau nevoie pentru ca economia lor de vite să continue a progresa și a înflori, ați consimțit ca pădurile seculare ale Ardealului, care au fost păstrate tot de către țărănimea de acolo, să intre în proprietatea comunelor și să dați astfel posibilitatea țăranilor ca din lemnul acestor păduri ei să continue să-și alimenteze și mai departe nevoile curente. Și pentru ca legea să fie împlinită, d-v. ați înființat peste comisiunile de ocol și comisiunile de județ și un comitet superior agrar, care să supravegheze executarea dispozițiunilor din lege, având și prevederea ca acest comitet să nu-l lăsați să ființeze numai aci la centru, la București, cu atât mai vătos, cu cât era vorba de înfăptuirea unor dispozițiuni de lege, cari priveau în mod exclusiv Ardealul și Banatul, ci acceptând principiul descentralizării d-v. ați înființat o direcțiune a acestui comitet agrar și la Cluj. Și bine ați făcut.

Noi, am aplaudat totdeauna orice principiu de descentralizare, pentru că descentralizarea scutește pe locuitorii țării de atâtea peregrinări zadarnice la București, de atâtea și atâtea cheltuieli de prisos.

Direcțiunea dela Cluj, atât cât a existat, a înțeles să-și facă datoria.

Erau cele mai frumoase perspective ca această lege să-și dea roadele ei.

Ardelenii și legea. Comitetul agrar o monstruoasă juridică.

La sfârșitul anului 1921 d-voastră ați părăsit însă portofoliul ministerial și după plecarea d-voastră, s'a întâmplat ceea ce se întâmplă mereu în țara noastră: legea, făcută de un guvern e călcată în picioare de guvernul următor. Hotărârile legale, cari pentru Ardeleni și Bănățeni au fost totdeauna un lucru sacru, sunt ignorate. Legea d-v. a rămas neexecută, dispozițiunile ei au fost călcate rând pe rând în picioare (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). În Ardeal, în loc să se facă o expropriere rațională, în loc să se execute dispozițiunile din lege s'a provocat, prin felul cum s'a aplicat reforma agrară, o adâncă amărăciune și eu, domnule ministru, care am lucrat și am intervenit și pe lângă d-v. în atâtea cazuri pentru atâtea și atâtea sate din Ardealul nostru, vă spun, în perfectă cunoștință de cauză, acest lucru: pe urma felului cum s'a aplicat reforma agrară în Ardeal și Banat, am auzit atâtea și atâtea țărani spunând că „mai bine ne lăsa în pace și nu se mai făcea această lege, pentru că ajungeam la un rezultat mai bun, prin bună învoială, decât am ajuns prin felul cum a fost aplicată.” (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc). Pământurile, care se expropriaseră de către unele comisii înțeleghătoare, s'au dat înapoi rând pe rând marilor proprietari. Țăranii noștri au văzut cu mâhnire cum moșii, cari, după lege, erau expropriabile, se restituie incetel cu incetel, de către alte organe superioare, de către ministru direct, sau de către comitetul agrar, marilor proprietari. Direcțiunea agrară dela Cluj, a fost suprimată și a rămas numai comitetul agrar dela București. Ei bine, acest comitet agrar, așa cum a funcționat aci la București, a fost o pacoste pentru exproprierea din Ardeal (aplauze pe băncile partidului na-

țional-țărănesc și ale Ligii Apărării Naționale-Creștine), el însuși, prin structura sa fiind o monstruoasă juridică, pentru că nu admite procedura contradictorie în instanță, pentru că nu ascultă părțile și pentru că cu ușile închise hotărăște de avere cetățeanului (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc și ale Ligii Apărării Naționale Creștine).

După toate acestea afirm, și repet că reforma agrară la noi nu este executată, că executarea acestei reforme a încurcat și mai mult lucrurile, că țărani din Ardeal nu au ajuns până în ziua de astăzi în proprietatea puținului pământ, care s'a expropriat.

Se taie pădurile. Jalea Moșilor.

În ce privește pădurile din Ardeal, pădurile din munții apuseni, pădurile din Maramureș, pădurile din Secuime, cu un cuvânt pădurile din tot Ardealul, deși există dispozițiune clară și categorică în lege, că au să se exproprieze până la un quantum precis în favoarea comunelor, această dispozițiune a fost, poate, în modul cel mai sângeros batjocurită (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc și ale Ligii Naționale Creștine), ele — pădurile — continuând să rămână și mai departe în mâna străinilor, care le taie sub ochii țăranilor, în băutura satelor, fără milă și fără conștiință (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc și ale Ligii Naționale Creștine.) Mobilul, care a determinat mișcarea Moșilor, la 1848, a fost de caracter național, dar și de caracter social. Dacă ei și-au urmat atunci comandantii lor cu atâtea îndârjire, a fost și pentru că regimul unguresc le luase pădurile, din care trăiau.

Ei bine, domnule ministru, dacă acești Moși au dat dovadă de un naționalism și de o conștiință românească, cum poate nu a existat la nici o altă pătură de cetățeni din această țară (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc și ale Ligii Apărării Naționale Creștine), nu vă doare oare pe dv. inima și pe oricare bărbat cu răspundere pentru această țară, când constată că aceste păduri, la cari Moșii au drepturi tradiționale, continuă să fie tăiate de oameni străini, de exploatatori fără suflet, cari justifică această devastare cu niște prelinse contracte, ce ar fi existat dinainte de războiu? Dar poate oare să primeze un contract particular interesele naționale ale unei populațiuni cu tradiție și cu o conștiință ca aceia a Moșilor? Nu s'a găsit nici din partea fostului guvern, și nu știu, poate, dv. nu ați examinat îndeajuns lucrurile, — dar constat că nu s'a găsit nici din partea guvernului actual soluția și nu ați luat nici dv. hotărârea ca dreptate să se facă odată acestor oameni și ca pădurile, din care ei trăiesc, să fie date comunelor, așa cum prevede legea agrară! (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

În Maramureș aceiași nedreptate

În Maramureș ați văzut că s'a întâmplat același lucru. Acolo, ca și în Munții Apuseni, populația românească, în urma puținelor isvoare de trai, ați văzut că se împuținează și sărăcește mereu. Cercetați la comitetul agrar și veți vedea plângerile multe, cari s'au făcut din partea Maramureșenilor și în cari arată cât de brutal s'au încalcat fața de ei dispozițiunile categorice ale reformei agrare. Nici o dispozițiune nu s'a luat până în ziua de azi, ca legea, așa cum este ea, să fie îndeplinită și ca dreptate să li-se facă. O mulțime de proprietari străini au fost scutiți de expropriere, au fost lăsați ca să-și păstreze moșiile și pădurile lor de mii și mii de jugăre și

în vremea aceasta poporul românesc din Maramureș continuă să trăiască, să vegezeze în cea mai cumplită și cea mai neagră mizerie (aplauze pe băncile partidului național-țărănesc.)

Dreptul țăranilor și Liga Națiunilor.

Nu vă voi învinui pe dv. personal d-le ministru pentru aceste nedreptăți. Știu, cunosc gândurile dv., de când s'a alcătuit legea. Urmăreați ca și noi scopul dublu: național și social. D-voastră găseați că reforma agrară este unul din mijloacele principale, cel mai principal, prin care se va putea ajunge la o consolidare a elementului românesc din această țară și în special la întărirea elementului românesc din Ardeal.

Nu ne ferim să o spunem, precum nu ne temem nici de Liga Națiunilor și nici de plângerile acelor magnați minoritari, cari se duc la Liga Națiunilor să spună că li-s'a făcut nedreptate. Nu! Pământul, pe care îl reclamă acești latifundiar, a fost totdeauna al țăranilor noștri. (aplauze prelunge pe băncile partidului național-țărănesc). Ei l-au cumpărat și l-au răscumpărat de atâtea și atâtea ori cu prețul muncii, al robiei de veacuri și cu sângele lor. În acest pământ și-au pus garanție, a dreptului lor asupra lui însuși, moaștele părinților lor. Prin urmare l-au plătit și l-au răsplătit. Dreptul istoric, munca, jertfa și cea mai elementară dreptate îi îndrituiesc să intre în proprietatea și posesiunea acestui pământ.

Nu trebuie deci să se ezite, căci Români din Transilvania n'au cerut drepturi imposibile, ei nu sunt oameni, cari să umble după chimere, ci au cerut doar ca legea să se împlinească. Multă vreme drumurile spre București erau pline de țărani ardeleni. Ei veneau aici, pentru că se suprimase Direcția din Cluj, stăteau în așteptarea dreptății, stăruiau ca legea să se împlinească. Dar nimeni nu-i asculta, ori nu obțineau decât promisiuni vagi. Ei se întorceau acasă, fără nici o ispravă.

Al cui e pământul, a aceluia e țara.

Ungurii aveau pe vremuri o vorbă foarte bună: „al cui e pământul, a aceluia e țara!” Pentru aceasta, pentru a deveni stăpâni absoluți ai țării ungurești, au întreprins politica de colonizare și căutau să înăbușe elementul românesc, prin fel de fel de legiuri: agrare, economice și financiare. La rândul nostru cred că am fi putut adopta și noi această lozincă și încă fără a nedreptăți pe cineva. Nu nedreptățeam nici pe marii proprietari, pentru că exproprierea era justificată și nu nedreptățeam nici pe țărani maghiari, pentru că din pământul expropriat se puteau împărțea alături de țărani români și agricultorii maghiari nevoiași.

Lipsa de credit. Banca Agrară.

Domnilor deputați! Una din cauzele care au îngreunat desăvârșirea reformei agrare în Ardeal a fost și lipsa de credit. D-voastră d-le ministru, ați înțeles când ați făcut legea dv., rostul Banca Agrare, ați lăsat în ființă banca dela Cluj, care înlocuia institutele de credit ungurești de altădată. Dv. ați înțeles că această bancă are de îndeplinit o misiune înaltă. Ea avea să acorde creditul, de cari țărani ardeleni aveau și au atâtea nevoie.

Regimul următor ați văzut că a desființat Banca Agrară, și țărani Ardealului au rămas lipsiți de orice posibilități de credit. Astăzi ei nu găsesc pe nici o bancă credit, trebuie să colinde la diferite bănci și să ia parale cu camătă enormă de câte 20, 30 și chiar 55 %, ba suat constrânși să se umilească adeseori, căci sunt partide cari ex-

plotează nevoile lor spunându-le: „Vă dăm credit, dacă intrați în partidul nostru.“

Nedreptățirea foștilor voluntari.

La discuția legii agrare v'am propus și dv. ați consimțit ca în categoria primă a improprietăților să introduceți pe foștii voluntari ai Ardealului și Banatului. A fost acesta un gest de dreptate, care li s'a făcut. Aliați însă d-le ministru că această dispoziție legală a fost tot așa de cumplită batjocură. Ea nu a fost respectată, cum n'a fost respectată nici față de invalizi și nici față de orfanii de război. Voluntarii sau n'au fost luați de loc în tabelele de improprietăți sau dacă au fost luați pe ici-colo, ei au fost trecuți în categoria 7-a sau a 8-a. Dacă s'ar fi aplicat această dispoziție legală, s'ar fi putut face din acești voluntari improprietarii, din acești distinși fii ai neamului, cari în vremurile cele mai grele, la cea mai hotărâtoare răspântie a istoriei noastre, au dat dovadă de cea mai desăvârșită conștiință sufletească și de înălțime morală, (aplauze pe băncile partidului național-jărănesc) tot atâtea stâlpi de rezim ai ideii naționale de stat.

Opera de colonizare.

În ce privește opera de colonizare, de asemenea nu s'a făcut nimic. Zadarnic am cerut noi, ca pământurile expropriate la granițele țării să se transforme în colonii, în care să fie plasați în primul rând foștii voluntari și în al doilea rând agricultorii mai de seamă ai noștri, pentru a ridica la holare un zid viu de rezistență împotriva oricărui gânduri de atac, sau de revanșă! Stăruințele noastre au rămas fără ecou. Ori dacă s'a încercat pe alocuri oarecare colonizări, ca de pildă acelea ale moșilor din munții apuseni, acestora nu li s'a dat nici inventar, nici bani, nici credite pentru a-și întemeia noile gospodării. Și astfel aceste colonizări au devenit tot atâtea pricini de noi mizerii și desnădejdi.

Proiectul e prematur.

Și atunci vedeți d-le ministru și d-lor deputați, că am dreptate când spun că proiectul de față este prematur.

Înainte de aceasta, dv. d-le ministru, dat fiind bunele dv. intenții și înțelegerea dv. pentru agricultură, trebuia să vă grăbiți și să insistați ca să se execute în mod drept reforma agrară și în Ardeal. Trebuia să luați măsuri, ca să se desăvârșască exproprierea așa cum prevede legea și să procedați apoi la improprietărire.

Or ce urmărește proiectul de față? „Îndrumarea și coordonarea tehnică a ministerului pentru progresul agriculturii.“ Se va putea oare face această îndrumare și coordonare tehnică pentru progresul agriculturii, atunci când reforma agrară nu este încă îndeplinită, când așezarea economică a țărănilor încă nu este desăvârșită? Nu cred că va merge ușor. Dv. veți întâmpina enorm de multe greutăți la punerea în funcțiune a acestui organ superior al agriculturii, tocmai pentru că procedura de expropriere și de improprietărire într-o mare parte a țării, în Ardeal, nu este încă desăvârșită.

Dar, pentru că ne găsim în fața unui proiect de lege și pentru că dv. d-le ministru găsiți că e momentul ca acest proiect să devină lege și pentru că, de sigur, de dragul întâmpinării mele, nu veți renunța la el, eu mă văd nevoit să fac unele observații în legătură cu prevederile proiectului ce ne prezentați.

D-l Octavian Prie vicepreședinte: D-lor deputați, fiind ora 19, vă rog să consimțiți la prelungirea ședinței, până ce d-l deputat Nițescu va termina.

Se pune la vot și se admite prelungirea ședinței.

D-l Voicu Nițescu: Prin a-

cest proiect de lege, se înființează consiliul superior al agriculturii. Un astfel de consiliu a mai fost înființat și anume prin legea din Martie 1883. El a fost reorganizat prin legea din Aprilie 1900, când i s'a dat și anumite atribuțiuni de funcționare. Cu toate acestea dv. ați hotărât să faceți altul. Fără a modifica nimic din ce am spus până acum, cred că foarte bine faceți, pentru că celace a fost, a căzut în desuetudine. Vechiul consiliu era subordonat cu desăvârșire ministrului agriculturii, omului politic și de partid, care deține acest minister.

Principiul continuității.

Cel mai de seamă principiu, care se desprinde din proiectul dv. și care dă și garantează viața consiliului superior al agriculturii, este desigur continuitatea și eu sunt de acord cu tendința ce aveți de a face din acest organism un organism cât mai independent, sigur fiind că numai astfel i se va asigura continuitatea în contra oricărui „oportunism politic“, cum spuneți dv. în motivarea proiectului, făcându-l în același timp viabil.

D. G. Garoflid ministrul agriculturii și domeniilor: Se supără d-l Madgearu.

D-l Voicu Nițescu: Evident că acestui consiliu nu-i puteți da atribuțiile unui corp autonom. Este doar vorba de o funcțiune publică. Aceasta nu se poate face decât la întreprinderile de interes comercial. Funcțiunea publică nu poate fi transformată într-un „ente autonom“. Cred însă, că nu greșiți, când vă luați toate măsurile pentru a face din acest consiliu un corp cât mai puțin subordonat ministrului, cât mai tare și cât mai bine îngrădit, pentru ca guvernele, cari vor veni, să nu-l mai poată schimba și să nu cadă și acesta în desuetudine.

Consiliul spuneți că se alcătuiește din atâtea și atâtea membri. Eu cred că d-v., și în această privință ar trebui să luați măsuri ca acei, cari vor fi numiți să fie oameni cât mai independenți, cât mai puțin supuși „oportunismului politic“ cât mai puțin expuși la capriciile politice ale partidelor, și deaceia eu aș crede că ar fi bine ca d-v. să adoptați, acolo unde se poate, mai ales acolo unde este vorba de cei nouă agricultori, cari vor face parte din acest consiliu superior, principiul electivității. Eu cred că acești agricultori ar trebui să fie aleși de Camerele agricole sau eventual desemnați de Uniunea Camerelor agricole. În ori ce caz aceștia să nu fie numiți în consiliu de puterea executivă. Și pentru a realiza un principiu bun, eu vă rog d-le ministru să nu țineți seamă de considerații vremelnice politice, de considerații de partid. Să faceți ca să ajungă în consiliu cele mai de seamă capacități ale țării, cunoscute în agricultură. Procedați așa cum foarte cuminte ne-a învățat Gambetta: „guvernați cu un partid, dar faceți administrație cu capacitate“.

D-l Leonte Moldovan: Dar atunci ce căutați la alegeri? Alegerile n'au să dea capacități.

D-l Voicu Nițescu: Vă înșelați. Alegerile selecționează.

Pentru cooperatie.

În art. 14 lit. h. d-voastră d-le ministru, spuneți că chemarea consiliului superior de agricultură este ca să organizeze „asociațiile agricole jărănești pentru exploatarea în comun a pământului“. Vorbii de asociații pentru exploatarea pământului. De ce în cadrul acesta nu cuprindeți și cooperativele? Eu cred că d-voastră ați putea alătura aci și ideea, de care este călăuzit partidul nostru, ideea cooperatistă. Să nu credeți că aceasta este o idee fixă a noastră. Nu! Ar fi să vă atribuiți și d-v. acest lucru, căci în definitiv cred că și dv. sunteți pentru

cooperatie, într-un cât nu puteți să nu urmăriți ca un ideal, mai ales pentru agricultura noastră, pentru intensificarea producțiunii noastre agricole, cooperatie. Iată de ce cred că s'ar putea introduce în acest articol și atribuția ca consiliul superior agricol să aibă și chemarea de a organiza și cooperatie agricolă și de a face posibil ca această cooperatie să-și desăvârșască rolul ei superior pentru producția noastră agricolă.

D-l C. Garoflid ministrul agriculturii și domeniilor: Numai că există o mică dificultate: căci aparține altui minister.

D-l Voicu Nițescu: Luați-o dv., și pe aceasta. Acest soi de cooperatie se poate duce la ministerul agriculturii foarte bine.

D-l I. Mihalache: Nici nu se poate concepe funcționarea reformei agricole cu cooperatie la alt minister.

D-l Voicu Nițescu: Spuneți mai departe: „Coordonează activitatea Camerilor agricole în legătură cu programul de activitate...“ (citește):

Iată ceva ce nu și-ar avea rostul în cadrul consiliului. Și de aceea cred, că după ce dv. mențineți Uniunea Camerilor agricole, ar trebui să continuați a lăsa această atribuție Uniunii. D-l C. Garoflid, ministrul agriculturii și domeniilor: Consiliul are un program de lucru, care trebuie să fie făcut în concordanță și cu aplicarea care o fac Camerele agricole, căci dacă nu facem acest lucru, se întâmplă ceea ce este astăzi, anarhia.

D-l Voicu Nițescu: Va să zică, rețin că pentru această sunteți în contra menținerii Camerilor agricole.

D-l C. Garoflid ministrul agriculturii și domeniilor: Nu! constat numai o anarhie în toate direcțiunile și toate organizațiunile agricole, fiecare face după capul lui, nu există nici o coordonare.

D-l Voicu Nițescu: Am constatat și eu lucrul acesta. Aceasta justifică cel mult faptul că dv. cereți să se coordoneze și activitatea Camerilor agricole cu programul consiliului.

„propune reglementarea comerțului...“ (citește). Aci socot că ar trebui încadrat asemenea principiul cooperatiei. În Ardeal, exista o întregă rețea de cooperative, făcute de regimul unguresc, cooperative cari contribuiau într-o foarte importantă măsură la intensificarea producțiunii agricole. Centrala „Hangya“ alimenta toată organizația aceasta de cooperative...

D-l Petru Pogonat, raportor: În Banat unde există tipul de cultură rațională nu au cooperative.

D-l Voicu Nițescu: În Banat este altă situație...

În Banat este atât pământ și este așa de bun, ca și aci în vechiul regat, încât nu trebuie prea multă organizație ca să se poată scoate din pământ rod îmbelșugat.

Domnilor, regret nespuse de mult când văd că la noi nu se face un început energetic și pe tărâmul cooperatiei. Am amărăciunea să constat că din proiectul de lege lipsește ceva, care ar fi să alcătuiască o parte din ființa lui, lipsește elementul cooperatist. Priviți cum în alte țări, unde deși industria și comerțul au luat un mare avânt, totuși mișcarea cooperatistă a cuprins un foarte larg teren. Dacă mișcarea cooperatistă a putut să se întărească așa de mult în Anglia, Franța, Elveția, Germania, apoi cum la noi, țară agricolă, să nu aibă posibilitatea să se înrădăcească și să devină puternic instrument de intensificare al producțiunii agricole, așa cum a devenit în alte state agricole ca de pildă în Danemarca și Letonia, acesta un stat numai de curând înființat?

Credit național.

În proiect se face pomenire și de înființarea unui institut de credit național. Este, poate, ins-

tituția cea mai importantă, pe care o așteptăm, pentru că țara noastră are nevoie imperioasă de credit. Astăzi este speculată în mod brutal de uzurari pentru îndestularea nevoilor sale de credit. Așteptăm înființarea acestui institut și pentru că prin el se vor înlătura greutățile pe care le va avea consiliul cu achiziționarea fondurilor, de care are nevoie și cu distribuirea acestor fonduri.

Cărțile funduare.

Și eu v'ași ruga domnule ministru, ca să cuprindeți în acest proiect de lege și o dispoziție care vi s'ar părea nouă, dar care, la noi în Ardeal, este veche și care s'a dovedit foarte utilă. Prin legea din 1900 s'a înființat un serviciu fonciar, care avea însărcinarea ca să conducă lucrările de cadastru ale moșilor, etc. Eu cred că dv. puteți merge cu un pas mai departe și să fixați ca o atribuție în plus a Consiliului superior de agricultură și înființarea de cărți funduare, precum și cadastrarea moșilor.

Socot că această instituție superioară, într'un stat agricol ca al nostru, n'ar trebui să lipsească și că ea ar trebui introdusă și în vechiul regat și în Basarabia.

D-l C. Garoflid, ministrul agriculturii și domeniilor: Sigur! Sigur!

D-l Voicu Nițescu: Cărțile funduare sunt o instituție de cea mai mare utilitate. Ele sunt oglinda averii fiecărui cetățean. Când le deschizi, vezi foaia A., din care se desprinde starea de proprietate, urmează foaia B., în care se citesc mișcările făcute în dreptul de proprietate și în fine foaia C. pentru servituțile și ipotecile care grevează moșia respectivă. Iată o oglindă perfectă a situației de avere a cetățeanului. Firește că introducerea cărților funduare în toată țara e o chestiune foarte grea și reclamă foarte multe cheltuieli. Dar un început trebuie să se facă.

Dobânda legală.

În art. 17 dv. spuneți că dobânda va fi stabilită de consiliu. Propun d-le ministru, ca dv. să fixați chiar în lege, cuantumul acestei dobânzi. Dobânzile și în țările străine și la noi sunt stabilite prin lege. Să nu lăsați acest lucru la discreția consiliului de administrație, care s'ar putea orienta după cele pe cari le încasează celelalte instituții financiare și bancare.

Noi avem legea accelerării, care fixează dobânda la de 4 și de 6 ori peste scontul Băncii Naționale. Cred că s'ar putea fixa aceeași dobândă și în această lege, pentru că puteți ajunge cel puțin în ce privește creditul agricol, creditul pentru țărani, la un ajutor real, la o dobândă umană și să înlăturăm uzura.

În ceea ce privește importul de mașini dv. prevedeți acordarea scutirii de vamă numai pentru acele mașini și unelte agricole, care se cumpără din împrumuturile, ce le dă consiliul.

Socot însă domnule ministru, că dată fiind penuria mașinismului la noi în țară, ar trebui să adăogați că se scutesc de taxele vamale orice fel de mașini și instrumente agricole ce s'ar importa din străinătate, fie că s'ar cumpăra din banii acordați de consiliu ca împrumut, fie că s'ar cumpăra de particulari.

Serviciile exterioare. Suflet pentru nevoile țărănilor.

În ceea ce privește organele exterioare, pe care le înființați prin această lege: consiliile agricole și serviciile agricole, nu pot firește să cer desființarea unor organe care sunt în funcțiune, dar țiu să vă spun aci că consilierii agricoli, cari se găsesc astăzi în fruntea județelor noastre, nu-și prea dau silința să aprofundeze rosturile noi ale reformei agrare.

Cunosc consilieri și inspectori, cari cred că unicul lor scop

este să înființeze cât mai înlinse și mai bogate rezerve de stat, pentru ca din aceste rezerve să se împărțesească ei cei dintâi (aplauze pe băncile partidului național jărănesc).

Astfel de consilieri evident că nu vor putea să facă prea multă ispravă. Acești consilieri sunt încă stăpâniți de vechia mentalitate, de psihologia mării proprietăți. Ei nu se pot smulge de sub obsesia acestei mentalități. Nu pricep îndeajuns rostul nou al agriculturii mici și mijlocii și în deosebi nu pot înțelege pe acela care este astăzi chemat și desenat să muncească și să organizeze agricultura: pe țăran. Nu se știu apropia de el și nici nu-și dau silința să cunoască sufletul acestui țăran.

Am constatat personal în atâtea și atâtea rânduri că ei consideră orice cerere a țărănilor dela început ca o cerere nedreaptă și nu-și bat capul să cerceteze, dacă țăranul acela are sau nu dreptate.

Am văzut rapoarte, cari s'au făcut de ei în baza unor anchete sumare către dv. și dv. ați fost pus pe nedrept în situația să credeți că ceea ce a afirmat consilierul agricol este drept, iar că plângerea țărănilor este nedreaptă.

Prin urmare, propun domnule ministru, ca dv. să selecționați consilierii agricoli. Și aveți această ocazie la aplicarea legii de față. Să nu-i puneți numai decât pe toți acești consilieri, devalma, șefi ai regiunilor agricole. Aplicați numai astfel de oameni, cari au dat dovadă că s'au apropiat de sufletul țărănilor noștri, care s'au contopit cu acest suflet cinstit, și muncitor și înțeleg nevoile lui.

La fel vă rog să procedați cu agronomii județeni și de plasă, precum și cu organele comitetelor agricole, pe cari le înființați.

Regionalism economic.

Cât privește comitetele agricole, domnule ministru, eu aș fi... pentru o concepțiune regionalistă, fără să fiu un regionalist. Eu cred că pentru Ardeal, unde alta este situațiunea, unde altele sunt formele sociale și așezările gospodărești, se potrivește mai de grabă aceste comitete. Aceasta și pentru considerațiuni de utilitate și oportunitate națională. Cer însă un lucru: ca odată cu punerea în funcțiune a acestor comitete, să fie înlăturate și moravurile noastre de a pune în aceste funcțiuni înalte sociale și economice numai partizani politici, fie că pricep fie că nu pricep agricultura. Dacă se va căuta să se facă convenita selecțiune, având în vedere numai interesele superioare ale țării și în speță interesele Ardealului românesc, atunci eu nu voi regreta că am acceptat ideea comitetelor agricole, fără însă a prejudicia marile interese ale Camerilor agricole județene pentru restul țării. Mă tem însă, că bunele dv. intențiuni vor fi răstălmăcite de alții, cari din nenorocire înțeleg să facă numai politică din toate instituțiile noastre de stat.

În rezumat, domnule ministru, legea dv. e bună ca alcătuire. Ea continuă a desfășura programul de încurajare și ajutorare a agriculturii țării noastre. Și pentru a fi și mai bună cred că veți primi amendamentele, ce vom face, cari vor îndrepta anumite dispozițiuni ale legii și care vor adăoga altele de utilitate.

Pentru ca ea să poată fi însă cu succes aplicată, dv. domnule ministru aveți datoria și sper că vă veți da silința, dv. personal, ca reforma agrară să se desăvârșească și în Ardeal și că veți face tot posibilul ca până la punerea în aplicare a acestei legi să îndreptați o parte, cel puțin, din relele ce s'au făcut acolo pe tărâmul expropriării și să creați astfel terenul propriu pentru a aplica cu efect această lege. (Aplauze pe băncile partidului național jărănesc).

Din progresele științei.

VITAPHONUL

Cinematograful vorbitor.

Neîncetatele scrutări și încercări ale oamenilor de știință ne pun în fața a tot mai multe invențiuni, pe cari înainte de introducerea lor, mintea omenească nu și-le închipuia ori le credea imposibilități.

Inviași, bună oară, pe mortul de acum — nu vorbim de mii, ci — numai de câteva sute de ani. Puneți-l în fața diferitelor mașini și invenții de azi. Arătați-i un vapor uriaș spintecând, încărcat cu zecile lui de mii de tone, undele oceanelor. Urcați-l apoi în tren și spuneți-i că a leargă cu o viteză de zeci sau sute de chilometri pe oră. De pe geamul trenului arătați-i alergarea nebulă a automobilului, iar când va privi buimăcit spre ceea ce vede, surprindeți-l: — Auzi ce uruie prin văzduh?

Când va zări aeroplanul, nu va crede că e invenție omenescă!

Puneți-i apoi un receptor de telefon la ureche și-i spuneți că gâșul, care se aude, venit prin fir de sârmă dela depărtare de sute de chilometri. Să nu-i spuneți însă că sunetele desprinse dintr'un aparat Radio, vin dela mii de chilometri prin aer, — căci va crede că vreți să-l înnebuniți. Spuneți-i apoi că vocea din gramofon e a unui strănepot al său, mort acum zecă sau două zeci de ani.

La cinematograful nu va crede una cu capul că scenele, ce se desfășoară pe ecran, sunt numai chipuri jucătoare pe pânză.

Și ceea ce este omul de acum câteva mii sau sute de ani în fața invențiilor de azi, vom fi noi, peste atâția ani, în fața născocirilor creierului omenească de atunci.

Dar să nu mergem prea departe. Nouă celor de azi ne aduc zilele, pe cari le trăim, o nouă surpriză, ca complectare a artei cinematografice.

Noua invenție e vitaphonul: o combinație de cinematograful cu gramofonul.

În America încă de luni de zile se amuzează publicul de rezultatele, la cari a ajuns această invenție, prin care se desleagă o veche problemă: combinația perfectă a sunetelor cu chipurile vii de pe ecranul cinematografului. Legătura între sunet și tablou e atât de reușită, încât îți face iluzia, că chipurile de pe pânza cinematografului sunt ființe cari trăesc și vorbesc aieva.

Noua invenție, Vitaphonul, se deosebește cu totul de așa numitele „filme vorbitoare”, cu cari se încercase până acum, deslegarea acestei probleme. În încercările de până acum sunetul se înregistrează pe o parte separată a înșuși filmului cinematografic, pe când la Vitaphon, înregistrarea sunetelor se face pe o placă de ceară separată, de felul celor obișnuite la gramofon. Combinația cu scenele de pe film și recepționarea mai puternică sau mai slabă a sunetelor se face cu ajutorul unui aparat special. Un microphon perfecționat, pus în legătură cu un generator electric, dă sunetelor tăria necesară, astfel că actorul, artistul etc., nu e nevoit să stea în nemijlocita apropiere a aparatului de recepție, ci poate vorbi sau cânta dela distanțe considerabile.

A doua parte a aparatului, care dirigează redarea sunetelor, — produce undulațiunile acustice, corespunzătoare tăieturilor de pe placă, de cari depinde forma și adâncimea tonului și cari pun apoi în funcțiune un fel de telefon, astfel

construit, încât el nu produce nici un altfel de șgomot, care să altereze sunetele transmise pentru film. În felul acesta sunetele din aparat pot fi ascultate de publicul întreg dintr'o sală cât de mare.

Pentru conferințe, cari se țin într'un anumit loc, tăria sunetului — ca și la Radio, — poate fi astfel regulată, încât produce o complectă iluzie de realitate. De asemenea, la audiții muzicale, telefonul construit în acest scop, îngrijește redarea naturală și tăria corespunzătoare a sunetelor.

Ca combinația corectă între ceea ce percepe ochiul și urechea s'a ajuns prin un procedeu genial: în vreme ce artistul cântă sau vorbește, scena e fotografiată deodată de mai multe aparate, dintre cari aparatul principal funcționează în tact egal cu aparatul care preia sunetele; celelalte furnizează scene de detalii.

La bucățile de concert sunt așezate microfoane în toate punctele, unde e necesar. Acestea percep toate tonurile cântate pentru scenă, transmițându-le apoi în laborator, în care se face înregistrarea lor.

Regularea și oprirea acestui aparat este o chestie destul de complicată. De oarece el e foarte sensibil, trebuie plasat într'un dulap închis, care să-l împiedice de a percepe și șgomote cari nu aparțin filmului. Lângă placa de recepționare trebuie apoi să fie un electro-

tehnician cu școală muzicală, care având în fața sa partitura compoziției cu însemnările necesare, regulează în continuu tăria tonurilor.

Aparatul de transmitere al tonurilor orchestrei e cu mult mai simplu. Undulațiunile acustice sunt transmise asupra bazelor de rezonanță, plasate de-asupra sau de desuptul pânzei pentru proiecțiuni — după cum e aranjată orchestra — producând astfel impresia că sunetele provin din locul unde se află artiștii sau instrumentele lor.

În felul acesta, cu ajutorul vitaphonului pot fi ascultate, chiar și în satele cele mai mici, recitățile și prestațiunile diferiților artiști.

Un alt avantaj, pe care-l prezintă această invenție, este și faptul că recepționată fiind odată muzica, care însoțește filmul, — acesta se poate reprezenta, după aceea, fără a mai avea nevoie de orchestra.

Mai oferă însă Vitaphonul avantaje de importanță cu mult mai mare, în domeniul instrucției. Cu ajutorul lui, pot fi fixate pe ecran diferite conferințe instructive, arătând în același timp pe conferențiar și pând publicului posibilitatea să-l vadă și să-l asculte în orice loc și oricând.

Savanții și marii inventatori ai lumii își vor putea ține în viitor conferințele lor pe seama publicului, în toată lumea și comunicările lor vor păstra complectă originalitate pentru toate timpurile.

În domeniul învățământului noua invenție e chemată să producă transformări radicale.

Gânduri sănătoase

de dr. M. Suciu-Sibianu.

47.

Imi spunea zilele trecute un colonel din activitate, care a luptat vitejește în răboiu și decorat cu „Mihai Viteazul”, că fără entuziasmul dat de cele 3 cântece: „Deșteaptă-te române”, „Pe-al nostru steag” și „La armă”, n'am fi reușit strălucita victorie dela Mărășești, unde s'au găsit soldații nemți legați de propriile lor mitraliere, ca să nu cumva să poată fugi, vă zând elanul fără de pereche cu care înainta batalioanele în fanteriei românești. Ce e drept armata română aici nici n'avea alta alternativă, decât să învingă sau să piară, căci contrar uzului, nici nu s'a luat în planul de luptă și eventualitatea unei retrageri.

La banchetul dat în 17 Aprilie în onoarea lui Tiberiu Brediceanu, imi venea toate astea în gând și mă miram că nici unul din numeroșii vorbitori, n'au accentuat influența mare, ce a avut o doinele, cântecile și ardelenele lui Tiberiu Brediceanu la păstrarea conștiinței naționale românești aici în Ardeal și Benat. Câte dulci amintiri din viața noastră de student sunt legate de cântecele „Val bătăi dragi n'avam”, „Bagă Doamne luna n' nor” și „Năcăjit ca mine nu-i” etc. etc. ca și au contribuit și ele în mod indirect, ca și cele 3 cântece naționale citate la triumful ideii de solidaritate românească.

48.

Imi puneam tot cu ocazia acelei sărbători întrebarea de ce oare numele de Tiberiu Brediceanu sună atât de sonor? Unii susțin, că numele are influența asupra activității, și a tunci după această teorie, dacă Tiberiu Brediceanu n'ar fi avut prin naștere numele ase-

de armonios, n'ar fi armonizat elăta. Adevărul e însă desigur, că activitatea împrumută numelui acea armonie plăcută urechii, căci și alte nume mai puțin sonore prin originea lor, au devenit armonioase prin activitatea lor ca de ex.: Nicolae Iorga, Spiru Haret, Octavian Goga, Take Ionescu, Iuliu Maniu, Titu Maiorescu, Ionel Brătianu etc. La tot cazul e păcat să stricăm plăcuta armonie a acestor fel de nume cu atâtea titluri, eliminând numele de botz și de data aceasta parcă mi-ar plăcea, ca obiceiul rusesc dar numai acesta, de a spune numele complet fără titluri s'ar împământeni și la noi. Un nume sonor prin originea lui, devine o adevărată melodie pentru urechea românească prin activitatea lui, și atât de stimat și iubit de acei cari îi cunosc distinsa sa personalitate, ar perdea numai dacă a și scrie sau a și vorbe de d' l Brediceanu în loc de simplul, sonorul și melodiosul Tiberiu Brediceanu.

49.

Cu ocazia unui alt banchet recent, am avut ocazia de a auzi vorbind pe Octavian Goga ministrul nostru de interne, și mă întrebam cum e posibil ca un om, care a fost mai mult scriitor, decât orator, care n'a avut znic ocazia cum ar face de ex. un profesor de a vorbi, a putut să se desvolte la acea desvârșire oratorică încât aveai impresia, că frazele lui sunt săpată în granit, și totuși ideile curge fluente, scânteitoare imbrăcate într'o formă neobicinuit de frumoasă. Chiar discursul cu care se începe orice banchet oficial pentru rege, care pare a fi așa de obicinuit, încât nu mai ai ce spune nou și nimic arăgător, este spus de Octavian Goga un deosebit punct de atracție, și mărturisesc că numai Herriot în Franța și Take Ionescu la noi, pe cari am avut ocazia să-i aud vorbind adesea, mi au dat aceiași

România de acum!

— Amintiri. —

În vara anului 1898, mă aflam în una din capitalele din Apus ale Europei. La fereastra unei librării s'au oprit o mulțime de trecători și m'am oprit și eu Toată lumea privea o hartă (mapă) a Europei, în care țările erau zugrăvite în culori și cu chipuri glumețe. Așa, bunăoară, în Rusia era zugrăvit Țarul Nicolae cu un picior în Odesa și cu unul în Varșovia, purtând pe umeri un rociu plin cu pește. La Germania erau zugrăviți soldați mulți, greu înarmați.

România, pe atunci era ca o potcoavă de bou, pe hartă. Iar în inima acestei potcoave era zugrăvit un copilăș, cam de 9—10 luni, în pielea goală. Piciorarele îi erau în Craiova și capul în Iași, de unde își îndrepta privirile înspre Ardeal.

De atunci au trecut 29 de ani, — și Doamne! cum s'au mai schimbat lucrurile! Copilul pe care străini glumeți îl înfășisau gol și stărcit între Carpați și Dunăre, a crescut dintr'odată slăcău mândru și voinic. Cu spatele rezemat puternic în malurile Tisei, cu picioarele înfipete parcă îndărătnic în pământul mănol al Banatului, de sub codrii pletoși ai Maramureșului ochii i-se pleacă indușoși de dragoste peste rotogolul țării întregite, întind din când în când priviri fulgerătoare, departe, departe, peste valurile înspumate ale Nistrului.

Unde-i meșterul hărței de acum 29 de ani, să-l rugăm să vie ca să ne zugrăvească tot el mândrețea de slăcău de azi!

(Brașov). Z. Crișan.

Dela consiliul județean

Despre decursul ședinței de Marți a consiliului județean mă comunicăm următoarele:

După verificarea procesului verbal consilierul V. Branisce, a ținut să exprime regretele sale asupra faptului, că ședința consiliului județean convocată pe ziua de 8 Aprilie a. c. nu s'a putut ține, lipsind din localitate atât președintele cât și vicepreședinții consiliului, fără ca despre acest fapt să fi fost avizați la timp consilierii, ca să nu se deplaseze în zadar. Cereca în viitor să nu se mai dea prilej la astfel de situațiuni penibile.

Intrându-se în ordinea de zi se admite cererea d-lui dr. G. Baiulescu de a i-se prelunge șederea în imobilul prefecturii până la 23 Iulie. În legătură cu această prelungire s'a mai hotărât să se dea în chirie pe cale de licitație pe ziua de 23 Iulie locuința ocupată actualmente de d-l dr. Baiulescu.

Luându-se în discuție raportul comisiei cultelor și învățământului (raportor A. Căpălină) se aduc după o discuție mai lungă următoarele hotărâri:

Se statorește un arunc de 1/2 la sută asupra circulațiunii vitelor din comunele rurale ale jud. Brașov pentru repararea și construirea de mici edificii școlare în județ.

Se hotărăște să se introducă în bugetul comunelor sume corespunzătoare pentru construcțiile școlare.

Se hotărăște a se cere guvernului un ajutor de 2 milioane lei pentru terminarea edificiilor școlare începute.

Unei inimi românești

— Câte-va rânduri pentru locot. invalid I. Meșotă —

Ne face o plăcută datorie că prin rândurile de mai jos să ne exprimăm sentimentele pe cari le merită însuflețirea de care e încălzită inima unui adevărat Român.

Ne adresăm locotenentului invalid din Brașov: Ioan Meșotă: Dragă Ioniță.

Îți mulțumim mai întâi de frumoasele vorbe de felicitare și încurajare ce ne dai pentru lupta pe care o duci ziarul nostru.

Ai dreptate: Vecinii de peste Tisa ca și parte din conașionali lor din țara noastră nu se pot împăca cu actuala situație de după răboiu. Știm doar prea bine care li-e este și de unde le pornește durerea.

Dar vorba ta: Glasul sângelui românesc vărsat pentru întregirea neamului nostru este cu mult mai puternic și mai sfânt. Acest glas a fost auzit și ascultat acolo la forul, care a hotărât și a tăiat ogașă în care are să-și fină cursul mersul diferitelor neamuri ale Europei. Pentru drepturile noastre consfințite nu mai pot prezenta nici o piedică dorințele ungurești înșelate de situația dinaintea de răboiu.

Insuflețirea prin care s'a înfăptuit unirea neamului, n'a dispărut; aceeași însuflețire vegheză azi și la păstrarea neștirbită a împlinirii marelui ideal.

Fără intenția de a-ți face complimente, nu putem trece cu vederea un lucru:

Punând față în față însuflețirea ce radiază din rândurile tale și starea în care te-a adus răboiul, te aducem ca pildă și dovadă a afirmației de mai sus.

Nu vrem să-ți jicnim modestia. Fi asigurată de sinceritatea cu care-ți vorbesc și-ți urează Sărbători plăcute.

Prietenii tăi dela „Gazeta”

*) Facem această notă pentru cei ce nu te știu: Veselul om de inimă, de muncă de odinioară Ion Meșotă, este astăzi locotenent invalid de răboiu, cu ochii și nervii adruncați până la extrem. Ce nu-l mai ajută văzul, înlocuiește inima.

Reuniunea Femeilor Române

Școala profesională Brașov

convoacă

Adunarea generală anuală

pe ziua de Duminecă 1 Mai a. c. ora 3 p. m. în sala liceului „A. Șaguna”.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării gen. prin Președintă.

2. Getirea dărei de seamă a activității Comitetului pe anul 1926.

3. Cetirea situațiunii financiare pe anul 1926.

4. Cetirea Raportului cenzorilor și descărcarea Comitetului pe gestiunea anului 1926.

5. Eventuale propuneri.

Toate doamnele membre sunt rugate să ia parte în interesul acestei însemnate Reuniuni. Din ședința Comitetului. Brașov în 20 Aprilie 1927.

Presidentă:

M. B. Baiulescu.

Secretar:

Dr. N. Stînghe.

Convocare

Direcțiunea școlii de stat a ucenicilor industriali No. 4 din strada Agrisilor No. 6 Brașov, în baza ordinului Onor. Minister No. 16009/1927 comunicat cu ordinul inspectoratului școlar Regiunea V. Brașov No. 2505/1927 și potrivit art. 1 și 89 din regulamentul de aplicarea decretului-lege al organizării comitetelor școlare, cu onoare invită pe d-nii reprezentanți ai Corporației meseriașilor din Brașov pe părinții și patronii elevilor ucenici dela această școală și pe toate persoanele cu drept de vot la comună din această circumscripție, care se interesează de bunul mers al acestei școli, să binevoiască a se întruni, în localul școlii primare No. 4, din str. Agrisilor, **Duminecă 8 Mai 1927 orele 11 a. m.** pentru a alege 4 membrii în comitetul școlar al acestei școli.

Brașov, 18 Aprilie 1927.

Direc. Gh. Mușătescu.

Cronica sportivă

Football.

Brașov : Duminecă 17 April.

K. A. C. — Brașovia 2:2 (1:1)

Echipa K. A. C. din Cluj, invitată la Brașov pentru două matchuri, a susținut pe cel dintâi față de Brașovia pe terenul acesteia,

În primele 20 minute, Brașovia a dominat complet; restul timpului a fost un joc egal. În anii ultimi KAC. conta printre echipele de a doua însemnătate din Cluj; în primăvara aceasta însă s'a ridicat din nou, isbutind câteva câștiguri importante asupra echipelor fruntașe din Cluj. Totuși față de jocul arătat, nu se poate zice că este superioară echipelor din Brașov, cu toate că numără printre echipieri, pe Rakitovski, un foarte bun shooter și bun technician, dar foarte leneș, pe frații Krishofler și portarul Satmary. În genere jocul a fost plăcut.

Luni 18 Aprilie.

KAC. — Olympia 1:0 (0:0)

În matchul contra Olympiei, deși victoria a fost câștigată de KAC. printr'o pedeapsă de 11 m., aceasta a găsit în Olympia un adversar mult mai activ decât în prima zi. Jocul Olympiei deși a fost mai mult defensiv, totuși s'a menținut în cadru deosebit de susținut și dacă în fața porții adverse, înaintarea n'ar fi fost pripită, prin atacurile făcute, se putea reperta chiar o victorie asupra KAC-ului.

M. I. S.

Farmacii de serviciu. În timpul dela 25 Aprilie până la 6 Mai vor face serviciu peste amiazi, noapte și în Dumineci farmaciile: H. Schneider la „Leul de aur” str. Porții 21 și Cuteanu la „Steaua” din strada Lungă 5.

Mica publicitate

De vânzare casele din Str. Pajiște D) No. 6, constătătoare din 7 odăi, pivniță, grajd pentru vite, curte mare și grădină. Informațiuni la fața locului. 3-3

Ocazie rară vând dormitor și torștejar, sufragerie, etc. Adresa la ziar.

Casă de vânzare cu trei odăi, curte și grajd. Informațiuni Strada Bălților No. 14. 1-1 370

De vânzare în condiții-uni avantajoase o casă, curte și grădină în Brașov Str. Pajiște a) No. 2. Informațiuni detaliate se pot căpăta în biroul avocatului dr. Voicu Nișescu, Piața Libertății 25 Brașov. 367 1-1

Aviz

Onor membrii ai Reuniunii Economice din Scheii Brașovului sunt rugați a-și anunța numărul de oi pe cari le posedă la dl V. Fulga Str. Sf. Nicolae A) 2 și la I. Chiroiu Str. Pajiște A) 16. 318 5-0 *Comitetul.*

NOUȚĂȚI DE PRIMĂVARĂ

Mătăsuri, costume de postav, haine de casă, b'uze, costume de doliu se execută după măsură cu prețuri reduse.

MADAME
Strada Ațel No. 7.
323 3-3

Prefectura județului Treiscaune

No. 5269/1927.

CONCURS

În conformitate cu Art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea Legei Statutului Funcționarilor publici, publicăm concurs pentru întregirea postului de Șef al Serviciului Contencios (jurisconsult) al județului Treiscaune.

Reflecții la acest post sunt invitate și înainta cererile de concurs cu respectarea dispozițiilor Art. 5 și 7 din Regulamentul sus amintitei legi cel mai târziu până la 2 Mai 1927 la Prefectura județului Treiscaune.

Sf. Gheorghe, la 10 Aprilie 1927.

Prefect:
ss. Dr. Z. Crișan
Șeful serviciului:
362 1-1 ss. indescifrabl.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 6253/1927.

Aviz și invitație

Ministerul Industriei și Comerțului, Direcțiunea Valorificării Bunurilor Statului și a Energiei cu adresa No. 21830 din 17 Martie a. c., ne trimite proiectul de Statut pentru înființarea Societății Brașovene de Electricitate, pentru a l studia și restitui împreună cu modificările ce vom afla de propus.

În acest proiect este prevăzut că primăria orașului Brașov, va contribui la formarea Societății de distribuție a electricității cu Lei cinci milioane, iar Lei douăzeci milioane se vor aduce prin subscripție publică de către particulari și bănci.

Înainte de a hotărî asupra eventualelor modificări, primăria ține de necesar să se orienteze asupra posibilității de acoperire a capitalului acționar pe piața Brașovului.

Spre acest scop invităm pe toți cetățenii Brașovului, cari doresc a semna acțiuni și a promova din acest mod înființarea societății de distribuție a electricității Brașov, să se prezinte în localul primăriei Brașov, St. ad. Porții No. 63 odaia No. 6 și să indice în listele deschise spre acest scop suma pentru care ar dori să semneze, sau cu care ar participa la înființarea unei asemenea societăți.

Indiceția și semnarea se va putea face și prin adresă scrisă, în care se va arăta numele, ocupațiunea și adresa precisă a semnatarului.

Listele, vor rămânea deschise până la 2 Mai a. c., 1927 orele 12 a. m.

Primar. Secretar general. 346 4-0

Cinema „Astra” (Apollo)

Duminecă 24 Aprilie numa o singură zi

Cum se prind hoții

mare film de aventuri cu RIC-CARDO

Duminecă și Luni la ora 10 mare reprezentație de copii.

No. 7735/1927.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 21 Mai 1927 la ora 10 a. m., se va ținea la oficiul silvic orășenesc Strada Argintarilor No. 5, pelângă observarea dispozițiilor legii pentru contabilitatea publică art. 72-83 o licitație publică cu oferte scrise, închise despre vânzarea materialului lemnos de pe parchetele de tăiere 1925-1932 din valea Dâlghiului, Seria V, Afecțiune II, parcelele 10 b și 11, în cantitate aproximativă de 4000 metri cub de brad și molid și 29000 metri cub de fag de pe tulpină.

Prețul de stigare este pentru un metru cub de brad și molid 120 Lei, pentru un metru cub de fag 35 Lei, garanția este 150.000 Lei.

Ofertele timbrate și sigilate se vor preda la ora 10 a. m., a zilei susitate comisiunii de licitație împreună cu garanția.

Despre condițiile de licitație și de vânzare reflectanții se pot interesa zilnic la oficiul silvic al orașului Brașov între orele de oficiu.

Brașov, la 14 Aprilie 1927.
Oficiul silvic al orașului
353 1-1 Brașov.

**România Corpul Portărilor Tribu-
nului Brașov**

No. G 583
1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică în baza deciziei No. G. 583-1926 a judecătoriei de ocol Satulung în favorul reclamantului Nagy Stefan repr. prin avocatul dr. Haraszay Andor pentru înasosarea creanței de 5000 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Mai 1927, orele 3 p. m., la fața locului, în Cernatu unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 3 buc. cai roib și o vacă bălțată în valoare de 31.000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Cernatu, la 16 Aprilie 1927.
Brașovean Traian,
Portărel.
315 1-1

ATENȚIUNE!!!

Din cauza noii urcări a taxelor vamale am întrerupt importul din străinătate și vând toate stofele din magazinul meu cu prețuri excepțional de reduse. Până ține stocul execut haine după comandă în preț propriu. Persoanelor solvabile le ofer plata în rate.

KOSA ALBERT

croitor de haine bărbătești.
Str. Principele Carol No. 27. etaj I.

Ocaziune rară!!!

Primăria municipiului Brașov

Nr. 8235/1927

Publicațiune

Având în vedere plângerea agenților recensori, cari sunt însărcinați cu împărțirea și stringerea buletinelor de familie pentru recensământul populației, că găsesc în mai multe locuri porțile caselor închise așa că nu pot împărți buletinele, mai departe sunt amenințați de câini din curțile caselor, se invită populația orașului să lase deschise în timpul zilei porțile caselor și să fie câinii legați dela 18 Aprilie până la 5 Mai a. c.

Contravențiile vor fi trași la răspundere și pedepsiți.

Brașov, 20 Aprilie 1927.

Primar Dr. Moga.

Secretar Socaciu.

366 1-1

Publicațiune

Tribunalul Brașov aduce la cunoștință generală că Baroul Notarilor publici din Tg. Mureș sub No. 40/1927 din 9 Aprilie 1927 a instituit pe dl Rudolf Meldt ca substitutul permanent al dlui Ioan Moșoiu notar public în Brașov. Dl Rudolf Meldt în ziua de azi a depus legiuil jurământ înaintea acestui Tribunal, și și a început activitatea.

Prim președinte: Grefier:
Teodor Ionescu. Bobancu.

„URANIA” Societate de Asigurare și Reasigurări
Reprezentanța Generală pentru Transilvania
Brașov, Piața Libertății No. 23
Căsuța poștală 90. Telefon 226.
Asigurări de viață, incendiu, grindină (platră), furt prin spargere, accidente și auto-casco, în cele mai avantajoase condițiuni, cu taxele cele mai reduse.
364 1-0

Film de sărbători!

CINEMA „ASTRA” APOLLO

Incepând cu ziua de **25 Aprilie** (a doua zi de Paști) până la **30 Aprilie** va rula cel mai uriaș film pe care l-a văzut lumea până în prezent și care va rămâne cel mai gigantic spectacol al tuturor timpurilor

BEN-HUR

Operă completă. Orchestră mare. În rolul principal: **ROMANO NOVARRA**. Inscenarea acestui grandios film a costat 7 milioane dolari.

Film de sărbători!

ATENȚIUNE!**ATENȚIUNE!**

Vizitați magazinul de terărie și articole tehnice

IOAN G. TIBERIU**TELEFON 62.****Strada Târgul Boilor (Vacilor) No. 9****TELEFON 62.**

Oferă prețurile cele mai convenabile din depozitele
sale, **ENGROS și ENDETAIL** următoarele mărfuri:

Carton asfaltat pentru acoperișuri, cuie toate dimensiunile, trestie, broaște pentru uși, balama'e, (țâțani) lacate, zăvoare.

Șuruburi (baloane) mecanice, șuruburi obișnuite (Torband) șuruburi pentru lemn, tot felul de nituri, scoabe de fer.

Furghie spirale pentru găurit fier, burghiuri pentru lemn precum și tot felul de scule pentru tâmplari, z dari, lăcătuși mecanici și fierari.

Tocile de șmirgel, (polizoare) tocile din piatră naturală, ferestraie, pentru lemnari, ferestraie pentru tăiat metal, ferestraie gatăre, tot felul de pile.

Lanțuri diferite, macarale diferențiale.

Sârmă ghimpată pentru garduri, sârmă de alamă și aramă, sârmă arsă și albă.

Țeve de fier negre și galvanizate, pompe (Allweiler) robinete de bronz pentru aburi și apă.

Tot felul de garnituri cu asbest și cauciuc și klugerit

Cure'e de piele pentru transmisioane simple și duble, cure'e pentru legat și cusut.

Tabă de fier neagră și galvanizată, tablă de aramă și alamă.

Cântare pentru prăvăli și bucătării, greutăți de fontă și alamă.

Metre pentru lemnari și pentru șofa.

I. L. & A. Hesshaimer**BRĂȘOV.****Sucursala SIGHIȘOARA**

Fondată 1843

MARE MAGAZIN**de delicatese, coloniale și vopseli****Bumbacuri****Semințe****Cement-Portland****Petrol****Drojdie de Preșmer****SPECIALITATE:****Prăjitorie engros de cafea**

Telegrame: HESSHAIMER

Telefoane: în Brașov No. 32 și No. 429

în Sighișoara No. 18

Stofe de Uniforme pentru studenți

Inainte de a vă aproviziona cu îmbrăcăminte de primăvară cercetați magazinul

EMIL BOLOGA**TARGUL GRAULUI No. 3**

unde aflați cele mai bune mărfuri de manufactură, cu prețuri foarte ieftine.

Depozitele en-detail ale celor mai mari fabrici de stofe și postav din Tară:

BUHUȘI și PREJMER.

42 16-0

Pentru studenți și funcționari 10% reducere

AVIZ!

Domnii proprietari de case, Arhitecți, Constructori și Zagravi.

RENOVAREA FAȚADELOR

cu schele din scări repede ridicate

și imprimarea lor; presum izolări contra egrasiei zidurilor

LUDOVIG SCHMIDT CONSTRUCTOR AUTORIZAT

324 3-6

Brașov, Strada Lungă 118.

Reparaturi la mașine de tre-**erat precum și la alte mașine****agronomice și industriale****executa repede și ieftin****JUL. TEUTSCH**

Fabrică de mașini și turnătorie

B R A Ș O V.

325 3-3

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.